

Jaarverslag 2019

Diabetes
Fonds

Inhoudsopgave

Voorwoord	3	Bijlagen	25
1. Doelstellingen	4	Adviesraden	25
1.1 Missie en strategische doelstellingen	4	Raad van Toezicht	26
1.2 Strategische onderzoeksagenda 2016 - 2020	4	Organogram	27
1.3 Speerpunten voorlichting	6	JAARREKENING	28
2. Fondsenwerving	7	Accountantsverklaring	50
3. Samenwerking	8		
4. Communicatie met belanghebbenden	11		
5. Personeel en Organisatie	12		
5.1 Personeelsbeleid	12		
5.2 Interne organisatie	14		
6. Bestuur en Governance	16		
6.1 Verslag Raad van Bestuur	16		
6.2 Raad van Toezicht	17		
7. Risicomanagement en interne beheersing	19		
7.1 Risico's en onzekerheden	19		
7.2 Interne beheersing	20		
8. Vermogensbeleid	21		
9. Financiële resultaten	22		
10. Vooruitblik 2020	23		

Voorwoord

In 2019 boekte het Diabetes Fonds opnieuw mooie resultaten, zowel op de financiële als niet-financiële doelstellingen. We bouwden voort op onze succesvolle jubileumcampagne in 2018, wat vorm kreeg in een media-campagne met RTL. De kunstmatige alveesklier stond daarbij centraal. Dit is een apparaat met zelflerende software die de functies van de alveesklier zo goed mogelijk nabootst. De media-aandacht resulteerde in meer bekendheid over diabetes en een groei van de inkomsten, zowel uit donateurs als uit andere bronnen.

Daardoor konden we weer flink investeren in onderzoek en innovatie, zowel op het gebied van diabetes type 1 als 2. Daarvoor gebruikten we traditionele financieringsinstrumenten, zoals subsidies, maar verkenden we ook andere mogelijkheden, zoals het verstrekken van leningen. Met name wanneer onderzoek leidt tot concrete toepassingen die financiering op kunnen leveren. Op die manier zorgen we ervoor dat bijdragen van onze gevers na terugbetaling opnieuw geïnvesteerd kan worden.

We investeerden in de genezing van diabetes type 1 en de ontwikkeling van de kunstalveesklier, maar ook in onderzoek naar betere behandeling van diabetes type 2, met speciale aandacht voor leefstijlgeneskunde. Daarbij zochten we vaak de samenwerking met andere partijen, om daarmee meer geld voor onderzoek beschikbaar te maken.

In 2019 is veel aandacht uitgegaan naar de samenwerking met de patiëntenvereniging DVN. Begin 2019 startte een traject met als doel om tot een fusie te komen. Ondanks intensieve gesprekken bleek een fusie helaas nu niet haalbaar. Het samenwerkingstraject en de succesvolle implementatie van een nieuw CRM-systeem vergden veel aandacht van management en medewerkers. Vanwege de lopende gesprekken met DVN heeft het Diabetes Fonds in 2019 nog geen nieuwe meerjarenvisie ontwikkeld. Het bestaande beleid is voortgezet, met waar nodig een aanpassing of accentverschuiving.

In 2020 werken we aan een nieuwe meerjarenvisie, op basis van een evaluatie van het huidige beleid en gesprekken met diverse stakeholders. Waar nodig zullen we ons beleid aanpassen, maar ons doel blijft hetzelfde: het ontwikkelen van oplossingen voor mensen met diabetes. Genezing blijft daarbij onze droom, maar we werken ook aan oplossingen die nu de kwaliteit van leven van mensen met diabetes kunnen verbeteren. Daarbij blijven we ook in 2020 de samenwerking zoeken met verschillende partijen in het veld.

Hanneke Dessing
Algemeen directeur

1. Doelstellingen 2019

1.1 Missie en strategische doelstellingen

Statutaire doelstellingen

De statutaire naam van het Diabetes Fonds is: Stichting Diabetes Fonds. De stichting is gevestigd in Amersfoort en heeft tot doel de bestrijding van diabetes mellitus en daarmee verband houdende complicaties.

De missie van het Diabetes Fonds:

Naar een toekomst zonder diabetes

Het Diabetes Fonds maakt zich sterk om diabetes en de complicaties die deze ziekte geeft te voorkomen en te genezen. We geven mensen met diabetes nu en in de toekomst een betere kwaliteit van leven.

Hiertoe werft het Diabetes Fonds gelden voor wetenschappelijk onderzoek en voorlichting, want elke oplossing begint met onderzoek.

Meerjarenvisie 2016 – 2019

Iedere vier jaar ontwikkelt het Diabetes Fonds een meerjarenvisie, gebaseerd op de missie en statutaire doelstellingen. Voor de periode 2016 – 2019 is een meerjarenvisie geformuleerd, in nauwe samenwerking met patiënten, onderzoekers en andere stakeholders.

Het Diabetes Fonds vindt dat iedereen een gezond leven verdient zonder diabetes en de complicaties ervan. Het Diabetes Fonds wil Nederland gezonder maken en diabetes genezen. Enerzijds door wetenschappelijk onderzoek te financieren voor betere behandelingen, genezing en het voorkomen van complicaties van diabetes type 1 en type 2. Anderzijds door de gezonde keuze makkelijker te maken. Het Diabetes Fonds richt zich op de beperking van toegevoegde suikers (minder suiker) in voeding. Hiervoor zoekt het Diabetes Fonds de samenwerking met de industrie, bedrijven, retailers en de overheid.

Het ontwikkelen van een nieuw meerjarenplan hebben we vanwege de samenwerkingsplannen met de DVN een jaar uitgesteld. In 2020 zullen we voortbouwen op de bestaande meerjarenvisie, met waar nodig accentverschuivingen. Tegelijkertijd werken we in 2020 aan een nieuwe meerjarenvisie voor de periode 2021 – 2024.

1.2 Strategische onderzoeksagenda 2016 – 2020

Het Diabetes Fonds heeft samen met wetenschappelijk onderzoekers en patiënten een strategische onderzoeksagenda opgesteld voor de periode van 2016 – 2020. Met deze agenda – opgesteld in 2015 – geeft het Diabetes Fonds sturing aan onderzoek en, belangrijker, aan de toepassing daarvan. Valorisatie en translatie zijn dan ook belangrijke onderwerpen voor deze beleidsperiode.

1. Genezing van diabetes type 1

Hierbij ligt de focus op vier kansrijke onderwerpen, namelijk het afweersysteem, stamcellen, biomaterialen en transplantatie. Via die wegen willen we patiënten zo snel mogelijk genezen.

2. Betere behandeling van diabetes type 2

Centraal staat de verbetering van de leefstijl van patiënten op de lange termijn. Daarnaast investeren we in onderzoek naar het ontstaan en het verloop van diabetes type 2.

3. Voorkomen en betere behandeling van complicaties

We richten ons op de drie door patiënten belangrijkste genoemde complicaties aan het hart, nieren en ogen. Deze organen staan centraal bij het voorkomen en de betere behandeling van complicaties.

Het Diabetes Fonds ziet het daarnaast als een belangrijke maatschappelijke taak om te zorgen voor een vruchtbaar onderzoeksklimaat, waarin talentvolle onderzoekers zich willen verbinden aan het diabetesonderzoek. Daarom blijven we investeren in deze groep onderzoekers.

Onderzoeksstrategie 2016 – 2019

Diabetes type 1	Diabetes type 2	Complicaties
afweersysteem	lange termijn leefstijl	betere behandeling
stamcellen		ogen
biomaterialen	het 'onverklaarde'	nieren
transplantatie		hart- en vaatziekten
Fellowships		
Kennis toepassen		
'Het Beste Diabetes Idee'		

Kennis & Innovatie

Op het gebied van wetenschappelijk onderzoek zijn de volgende drie doelen gesteld in 2019:

1. Genezing van diabetes type 1 een stap dichterbij brengen

In 2019 is wederom in samenwerking met stichting DON een subsidie-oproep uitgegaan middels het programma JoinForces2CureType1. In juni is de subsidie toegekend aan dr. Françoise Carlotti (LUMC). Dr. Carlotti vermoedt dat in diabetes type 1 de insuline-producerende bètacellen ontsnappen aan de aanval van het afweersysteem door van identiteit te veranderen. In dit 5-jarige onderzoek gaat Carlotti met haar team kijken óf en hoe de cellen van identiteit veranderen, en of ze ook weer terug te veranderen zijn naar bètacellen die insuline maken. En misschien zelfs of voorkomen kan worden dat de cellen van identiteit veranderen. Carlotti werkt hierin samen met onderzoeker Raphael Scharfmann van het Franse instituut INSERM in Parijs. Naast onderzoek op weg naar genezing, investeren we ook in concrete oplossingen die op de korte termijn het leven met diabetes beter en makkelijker maken. Denk hierbij aan de kunstmatige alvleesklier, een ontwikkeling van Robin Koops, zodat deze versneld op de markt komt.

2. Betere behandeling van diabetes type 2

Samen met ZonMw, Health-Holland en het Canadian Institutes of Health Research (CIHR) investeren we in de vorming van een internationaal, publiek-privaat onderzoeksconsortium. Doel is om doorbraken te forceren en met vernieuwende en baanbrekende oplossingsrichtingen met potentieel grote klinische impact te komen in het terugdringen van diabetes type 2.

Om te bestuderen wat de relatie is tussen diabetes type 2 en de rol van de leefstijl wordt geïnvesteerd in onderzoek door het Nederlands Innovatiecentrum Leefstijl Geneeskunde (NILG), een initiatief van TNO en het LUMC.

3. Financiering bieden voor nieuwe ideeën en plannen van partners

Het Diabetes Fonds financiert samen met het SGF onderzoeksprojecten naar ziekte-overstijgende thema's.

Doelrealisatie

We werken samen met partners om zo middelen en expertise te combineren. De doelrealisatie in 2019 op Kennis & Innovatie staat uitgebreid beschreven in het Publieksverslag onder hoofdstuk 1.1 Kennis & Innovatie. Hier verwijzen we graag naar voor meer toelichting op dit punt.

1.3 Speerpunten voorlichting

In onze meerjarenvisie zijn twee speerpunten bepaald:

- 1. **Diabetes type 1**
- 2. **Gezonder Leven**

Diabetes type 1 community

Voor mensen met diabetes type 1 is er het onafhankelijke online platform [Diabetestype1.nl](https://diabetestype1.nl). Dit platform is ook toegankelijk voor familie en vrienden van de patiënt. Het is een plek waar mensen met diabetes type 1 informatie kunnen vinden die hen kan helpen om optimaal met diabetes om te gaan. De redactie zorgt voor duiding van nieuw wetenschappelijk onderzoek en actualiteiten, de gebruikers zelf delen ervaringen en tips met elkaar, in de vorm van blogs en gesprekken.

In 2017 ging het platform officieel van start. Inmiddels heeft de community bijna 5.000 leden en 280.000 unieke bezoekers per jaar.

Voor meer informatie over de doelstellingen, activiteiten en resultaten van het speerpunt Community Diabetes type 1 verwijzen we u graag naar het Publieksverslag 2019.

Samen naar een gezonder leven

Om de groei van het aantal mensen met diabetes type 2 een halt toe te roepen, richten we ons op de gezonde omgeving, met specifieke aandacht voor beperking van toegevoegde suikers (minder suiker) in voeding.

Meer impact op minder suiker

Over suiker weten we in ieder geval één ding zeker: we krijgen er structureel te veel van binnen. Mede hierdoor is de helft van de volwassenen in Nederland te zwaar. Meer dan 1 miljoen mensen hebben diabetes type 2 en daar komen er iedere week 1.000 bij, met alle nare gevolgen van dien. Conclusie: de gezonde keuze moet de makkelijke – en vooral minder zoete – keuze worden.

In 2019 lanceerde het Diabetes Fonds twee succesvolle campagnes. Zowel consument als voedingsindustrie en politici zijn aangehaakt om van de gezonde keuze een vanzelfsprekendheid te maken. Met ruim 34.000 Suiker Challenge-deelnemers, meer dan 20.000 petitie tegen kortingsacties op suikerrijke dranken en een overvloed aan media-aandacht zorgen we voor meer impact op minder suiker.

Voor meer informatie over de doelstellingen, activiteiten en resultaten van het speerpunt Gezonder Leven verwijzen we u graag naar het Publieksverslag 2019.

2. Fondsenwerving

Mede dankzij de tv-uitzending Tijd voor MAX en de campagne met RTL zijn de totale inkomsten uit fondsenwerving op een prachtig resultaat uitgekomen. We verwelkomden veel nieuwe donateurs en ontvingen een aantal zeer grote donaties. De communicatie over de impact die diabetes heeft op het leven van mensen én een (toekomstige) oplossing voor patiënten met diabetes, zoals de kunstalveesklier, maakten dit tot een succes.

Een belangrijk onderdeel van onze inkomsten komt uit nalatenschappen. Deze waren in 2019 hoger dan verwacht. Het blijft bijzonder dat mensen besluiten het Diabetes Fonds een plek in hun testament te geven. Blij verrast waren we met het resultaat van de jaarlijkse collecte. Dankzij de grote inzet van alle organisatoren, vrijwilligers en het collecteteam is de opbrengst hoger dan in 2018. De trend in de afgelopen jaren en de (markt)ontwikkelingen maakt dat we trots mogen zijn op deze prestatie.

Om te blijven voldoen aan de AVG-wetgeving is intern de rol van Privacy Officer belegd. Informatie over AVG is onderdeel van de inwerkprocedure voor nieuwe medewerkers. Jaarlijks wordt er met alle teamleiders gemonitord met betrekking tot alle verwerkingen binnen het Diabetes Fonds. Alle medewerkers deden in september 2019 mee aan een AVG-kennisquiz. Binnen het Huis voor de Gezondheid is er veel kennisdeling en is er gezamenlijk een (externe) Functionaris Gegevensbescherming aangesteld. Meer over het Huis voor de Gezondheid en de organisatie [leest u in hoofdstuk 3](#).

Van maart tot begin oktober werkte een projectteam, bestaande uit interne medewerkers en externe ondersteuning, aan de implementatie van een nieuwe CRM-applicatie. Onder de naam CREAS is de applicatie begin oktober succesvol en binnen begroting live gegaan. Hiermee zijn mooie stappen gezet op weg naar een beter beeld van onze achterban en efficiëntere werkmethoden als het gaat om fondsenwerving.

Naast deze directe manieren van fondsenwerving, zoeken we naar andere vormen om geld voor onderzoek te verkrijgen. Steeds vaker zijn nieuwe partijen bereid om bij te dragen aan onderzoek waarin het Diabetes Fonds investeert.

Soms organiseren we dat middels een Fonds op Naam waarbij de middelen over de rekening van het Diabetes Fonds verlopen. Een mooi en goed voorbeeld daarvan is de samenwerking met de stichting DON. Samen investeerden we in een groot onderzoek op het gebied van diabetes type 1.

Op andere momenten maakt het Diabetes Fonds haar middelen over op de rekening van de samenwerkingspartner, waarbij de co-financiering van de partner niet zichtbaar wordt op de jaarrekening van het Diabetes Fonds. Dat was bijvoorbeeld het geval in de gezamenlijke call met ZonMW Health-Holland en CIHR. Door alle gezamenlijke inspanningen weten we meer middelen te genereren voor onderzoek naar diabetes.

We hebben mooie stappen gezet in onze samenwerkingen met bedrijven. Verschillende nieuwe partners zijn aangehaakt bij de Community diabetes type 1 en bij het speerpunt Gezonder Leven. De inkomsten zijn nog wel lager dan begroot en het opstarten van de samenwerkingen kost meer tijd dan verwacht.

3. Samenwerking

Om onze doelen sneller en efficiënter te kunnen realiseren, zoeken we de samenwerking met andere organisaties. Samenwerking is daarmee voor ons een belangrijk speerpunt. We werken samen op de volgende gebieden:

- Rond onderzoek, om te zorgen dat onze middelen ook leiden tot investeringen van andere partijen – waarmee meer geld voor onderzoek beschikbaar is;
- Met partijen in het diabetesveld, om zo de gezamenlijke doelstellingen sneller en beter te realiseren, kennis te bundelen en middelen samen in te zetten;
- Met andere organisaties van Goede Doelen, binnen het Huis voor de Gezondheid. Door een nauwere samenwerking met deze partijen komen we tot een betere kennisuitwisseling en verhoging van de efficiency.
- Met andere gezondheidsfondsen, binnen de Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF). Door middelen te bundelen, zijn we in staat een aantal ziekte-overstijgende programma's te financieren, die tot een sneller resultaat leiden.

Co-financiering

Door slimme samenwerking met strategische partners die zich inzetten voor soortgelijke thema's, kunnen we meer mensen en middelen in zetten. Zo werken we sneller toe naar het genezen van diabetes type 1 en het voorkomen en behandelen van diabetes type 2. Per jaar varieert de eigen investering van het Diabetes Fonds in een thema. Dit hangt mede af van de mogelijkheden tot en de afstemming van de samenwerking. Het Diabetes Fonds investeert met eigen geld en via co-financiering ongeveer evenveel in de thema's diabetes type 1 als diabetes type 2.

Diabetesveld

Het Diabetes Fonds is lid van de Nederlandse Diabetes Federatie (NDF) en maakte tot november 2018 deel uit van het bestuur van de koepelorganisatie. Inmiddels wordt het Diabetes Fonds vertegenwoordigd door de Vereniging van Podotherapeuten. Met hen vormen we een cluster binnen het bestuur.

Los van het bestuurslidmaatschap is er regelmatig werkoverleg tussen de directeurs van de NDF en het Diabetes Fonds. Waar mogelijk wordt zowel inhoudelijk als in praktische zin samengewerkt. Inhoudelijk bijvoorbeeld rond

het opzetten van een registry voor diabetes, de herziene NDF Voedingsrichtlijn voor diabetes en het nieuwe programma 2Diabeat. En in praktische zin geldt dat de koepelorganisatie is gehuisvest in het Huis van Gezondheid. De federatie maakt gebruik van de ondersteuning op het gebied van HR en Finance.

Jaarlijks stelt het Diabetes Fonds een zogeheten partnerpot beschikbaar, met gelden waar andere partijen in het diabetesveld een beroep op kunnen doen. In samenwerking met de NDF is onderzoek gefinancierd naar de nieuwe NDF Voedingsrichtlijn Diabetes. Ook is een project gefinancierd voor Zorgeloos met Diabetes naar School, speciaal voor scholieren.

De stichting Zorgeloos met Diabetes naar School kan kosteloos gebruik maken van de vergaderruimte van het Diabetes Fonds.

Met stichting DON werken we verder in het RegMed XB-consortium. In 2019 werd tevens een call uitgezet voor het gezamenlijke programma JoinForces2CureType1. Dit programma heeft als doel om innovatieve onderzoeken naar de genezing van diabetes type 1 te financieren. Het onderzoek van dr. Françoise Carlotti van het LUMC is hieruit gehonoreerd.

Rond het onafhankelijke platform Community diabetes type 1 werken we inmiddels samen met verschillende diabetesorganisaties en met bedrijfspartners. We zijn trots op de betrokkenheid van Abbott, Bosman, Johnson & Johnson, MediQ Direct Diabetes en Roche.

Diabetesvereniging Nederland

Eind 2018 zijn met Diabetesvereniging Nederland de eerste verkennende gesprekken gestart voor vergaande samenwerking: een fusie. Onder leiding van een procesbegeleider kreeg dit in 2019 verder vorm, waarbij ook medewerkers van beide organisaties werden betrokken. Na een jaar van intensieve gesprekken bleek een fusie helaas niet haalbaar. Wel blijven we waar mogelijk samenwerken en zullen we elkaar blijven versterken.

Samenwerkende Gezondheidsfondsen

Het Diabetes Fonds is al jaren lid van de SGF. Hierin zijn twintig gezondheidsfondsen verenigd. De algemeen directeur van het Diabetes Fonds is bestuurslid sinds 2015 en in 2018 werd de adjunct-directeur voorzitter van de themagroep Onderzoek. Vanuit deze rol is hij verantwoordelijk voor de portefeuille Wetenschappelijk Onderzoek.

Het afgelopen jaar zijn in SGF-verband verschillende gezamenlijke, ziekte-overstijgende projecten begeleid. Het project MyOwnResearch, valt binnen het programma BeterGezond. MyOwnResearch is gericht op een betere kwaliteit van leven voor mensen met een chronische aandoening. Daarnaast lopen er twee projecten over immunologie. Tevens is een subsidieprogramma gelanceerd rond humane meetmethoden.

Het programma Gezonde Generatie 2040 kreeg verder vorm. Hierin streven de gezamenlijke fondsen ernaar om van de Nederlandse jeugd in 2040 de gezondste van Europa te maken. Het Diabetes Fonds neemt deel aan verschillende allianties die deel uit maken van dit programma.

Vanuit de SGF is er regelmatig overleg met het ministerie van VWS en met staatssecretaris Blokhuis over de nadere invulling van het Preventieakkoord. De SGF was betrokken bij de totstandkoming van het akkoord en houdt scherp in de gaten of de afgesproken voortgang inderdaad gerealiseerd wordt.

Verschiedende medewerkers van het Diabetes Fonds droegen in 2019 bij aan SGF-commissies. Daaronder de themagroep Onderzoek en de werkgroepen Patiëntenparticipatie, Vermoeidheid bij chronische ziekten en Open Science. Daarnaast werkten medewerkers intensief mee aan de alliantie Gezonde Voeding van het programma Gezonde Generatie 2040.

Binnen de SGF is ook nauw samengewerkt rond de toekenning van de PPS-toeslag, die via de topsector Life Science & Health beschikbaar is gesteld voor publiek-private samenwerkingen. Mede dankzij deze toeslag kan het Diabetes Fonds fors investeren in het RegMed XB-consortium.

Huis voor de Gezondheid

Het Diabetes Fonds werkt binnen het Huis voor de Gezondheid al enkele jaren samen met het Longfonds, Alzheimer Nederland, de Maag Lever Darm Stichting (MLDS) en MIND. Naast deze vijf fondsen zijn er binnen het Huis nog dertien andere organisaties gehuisvest. Bedrijfsvoering, kennis delen en impact verhogen zijn belangrijke gezamenlijke doelstellingen. Binnen het Huis voor de Gezondheid werken teams op deelgebieden samen. Het gaat daarbij onder meer om facilitaire zaken, financiën, ICT, P&O en communicatie. Medewerkers van de verschillende fondsen voeren naast taken voor hun eigen fonds ook fondsbrede taken uit.

In 2016 is op die manier een centraal facilitair team opgezet om meer efficiency en continuïteit voor alle organisaties te creëren. Binnen de bestuurdersgroep is de directeur van het Diabetes Fonds daarvoor verantwoordelijk.

In 2019 kreeg het gezamenlijke team Finance van MLDS en Diabetes Fonds verder vorm. In 2020 is een manager voor dit team aangesteld, die het team verder zal ontwikkelen. Naast MLDS en DVN, werkt team Finance voor de NDF en de patiëntenvereniging van de MLDS.

Samenwerken met anderen

Om onze doelstellingen te realiseren, werken we steeds vaker samen met bedrijven. In veel gevallen delen we kennis en expertise, om wederzijdse doelstellingen te versterken.

Met retailer Albert Heijn werkten we samen rond de ontwikkeling van hun koolhydraatbewuste maaltijdbox en hun koolhydraatbewuste maaltijden in het gemakschap. Albert Heijn organiseerde in januari een actie met snoeptomaatjes. Een deel van de opbrengst ging naar het Diabetes Fonds en dat leidde tot mooie extra inkomsten.

Bio supermarktketen Ekoplaza haakte opnieuw als partner aan bij de Nationale Suiker Challenge. In lokale Ekoplaza's organiseerden we een suiker bewuste week.

Met Philips werkten we samen rond het thema Thuissuikers. Met behulp van Philips keukenapparatuur lieten we zien hoe je zelf makkelijk, snel en gezond vers kunt koken, met veel minder suiker. De cashback actie liep via bol.com, een deel van de opbrengst ging naar het Diabetes Fonds.

Met RondOm Podotherapeuten werkten we samen aan de ontwikkeling van een schoen voor mensen met diabetes en voetproblemen. De schoen is geïntroduceerd op het lustrumcongres van de Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten.

De tassencollectie Sweet Collections van De Rooij Lederwaren, speciaal ontwikkeld voor mensen met diabetes, is uitgebreid met nieuwe items. Van elke verkochte tas uit deze collectie gaat een donatie naar het Diabetes Fonds. Eén van de tasjes uit de collectie was te zien in een aflevering van GTST op RTL4, dit in het kader van onze corporate campagne.

De New York Minimathon is gesteund door Novo Nordisk, Abbott, Venco Suikervrij, Mediq Direct Diabetes en Roche.

Zo weten steeds meer partijen ons te vinden. In 2020 bouwen we dan ook verder aan verschillende samenwerkingen, waarvoor het afgelopen jaar een goede basis is gelegd.

4. Communicatie met belanghebbenden

Het Diabetes Fonds is een organisatie met maatschappelijke doelstellingen, met veel belanghebbenden. Van donateurs tot overheden, van onderzoekers tot leveranciers. We proberen zoveel mogelijk ruimte te geven aan wensen, vragen en klachten van deze mensen. Het MT en de Raad van Toezicht houden de verschillende perspectieven van die groepen scherp in het vizier.

Donateurs, patiënten en vrijwilligers

Het Diabetes Fonds richt zich primair op mensen die (kans op) diabetes hebben en op donateurs. Bij iedere actie of uiting van het Diabetes Fonds wordt gekeken naar de impact ervan op deze twee doelgroepen.

Een andere zeer betrokken groep zijn de vrijwilligers. Het afgelopen jaar collecteerden 17.000 vrijwilligers voor het Diabetes Fonds en daar komen steeds meer vrijwilligers bij.

Daarnaast komen steeds meer mensen in op andere manieren in actie voor het Diabetes Fonds. Het team Actie & Evenementen en het Collecteteam hebben regelmatig contact met deze actieve vrijwilligers.

Wetenschappers

Een andere belangrijke groep zijn wetenschappelijk onderzoekers. Zij doen een beroep op subsidies en onderzoeksgelden. Goede samenwerking is gebaat bij duidelijke afspraken en regelmatig contact. We ontmoeten elkaar tijdens congressen, over en weer zijn er werkbezoeken en we nodigen hen uit voor onderzoekersdagen in het Huis van Gezondheid. We kennen een bezwaarprocedure voor onderzoekers bij de toekenning van subsidies.

In de samenstelling van onze twee adviesorganen – de Wetenschappelijke Raad en de Maatschappelijke Raad – streven we naar een vertegenwoordiging van patiënten, de geneeskunde en de wetenschap. De voorzitters van de raden wonen jaarlijks een vergadering van de Raad van Toezicht bij.

Werknemers

Medewerkers van het Diabetes Fonds worden betrokken bij wijzigingen in de arbeidsvoorwaarden en er worden regelmatig interne bureau-overleggen georganiseerd. In 2019 is er een werknemerstevredenheidsonderzoek gehouden. Tenminste eenmaal per jaar wonen twee leden van de Raad van Toezicht een bureauoverleg met het voltallige personeel bij.

In 2019 werd een Personeelsvertegenwoordiging (PVT) opgericht, die regelmatig met de directeur overlegt over zaken die het personeel aangaan. Zo werd de PVT geraadpleegd over de mogelijke fusie met de DVN.

Afhandeling van vragen en klachten

Bij een correcte omgang en communicatie met belanghebbenden hoort een goede en vlotte afhandeling van vragen en klachten. Daarom heeft het Diabetes Fonds een speciale klachtenprocedure. We reageren actief op vragen die online of telefonisch worden gesteld. Vragen via social media beantwoorden we dezelfde dag. Zo nodig verwijzen we naar collega-organisaties, zoals DVN of de NDF.

Volgens de officiële procedure reageren we binnen tien werkdagen. In 2019 zijn in totaal 15 klachten geregistreerd. Klachten komen mondeling, digitaal of schriftelijk binnen bij het Diabetes Fonds. De klachten gingen vooral over een (niet) ontvangen mailing of waren meer algemeen van aard. In verhouding tot het aantal mailings is het aantal klachten laag. Alle klachten zijn individueel en met een zorgvuldig opgestelde reactie beantwoord – meestal via e-mail en soms telefonisch of per brief. De klachten zijn meegenomen in de evaluatie van de activiteiten. In 2020 wordt de proces herzien, onder andere door de implementatie van de nieuwe CRM-applicatie.

5. Personeel en Organisatie

5.1 Personeelsbeleid

Medewerkers en vrijwilligers

Het Diabetes Fonds werkt met een vaste kern van medewerkers. Zij worden gesteund door een flexibele schil van professionals. Deze worden ingeschakeld voor bijvoorbeeld de opstart van nieuwe projecten, tijdelijke projecten, vervanging bij ziekte of langdurige afwezigheid of een nog niet ingevulde vacature. Verder werkt het Diabetes Fonds met verschillende stagiairs die ondersteunen bij communicatie, het platform Community diabetes type 1 en bij het thema Voeding.

In 2019 is in het kader van verdere samenwerking met de DVN nauw samengewerkt op het gebied van personeel. De HR-medewerker van het Diabetes Fonds werkte 1 dag per week voor de DVN. Ook binnen het klantcontactcenter is een DF-medewerker bij de DVN werkzaam geweest. Een aantal vacatures is in 2019 op tijdelijke basis ingevuld, waarmee al werd voorgesorteerd op de meer intensieve samenwerking.

Het verzuimcijfer in 2019 was 1,7 procent. De daling in het verzuimcijfer, die al in 2018 zichtbaar was, zet dus door. Het tijdig signaleren van frequent verzuim en dit bespreekbaar maken werpt zijn vruchten af. Daarnaast blijft er continu aandacht voor werkdruk.

In 2019 is een kleinschalig medewerkersonderzoek gehouden. De samenwerking met de DVN was een belangrijk aandachtspunt. Uit de resultaten blijkt dat de betrokkenheid en bevoegenheid van medewerkers constant blijft. Medewerkers voelden zich verder goed geïnformeerd over de samenwerking met DVN, maar wisten nog niet goed wat dit voor hen persoonlijk zou betekenen. Gezien de beginnende fase van het proces was dat begrijpelijk, maar ook een aandachtspunt.

Het afgelopen jaar was er veel wisseling van personeel. We merkten de invloed van een betere arbeidsmarkt. Diverse medewerkers die vaak al jarenlang bij ons werkten, kozen voor een andere baan. We hadden een uitdaging om nieuwe mensen aan te trekken. Dat is gelukkig in korte tijd goed gelukt.

De gemiddelde bezetting lag in 2019 lager dan in 2018. In totaal was dat 28,9 fte (gerekend over heel 2019). We hadden over 2019 extra inzet voor het thema Gezonder Leven. Ook zijn stappen gemaakt in de bemensing en aansturing van het team Finance. Daarvoor is een business controller aangetrokken.

	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019
Aantal medewerkers	32	32	34	34	34
Gemiddelde bezetting in fte	24,8	25,5	28,8	29,7	28,9
Man/vrouw	6/26	6/26	9/25	11/23	9/25
Instroom obv fte	21,8%	20,0%	26,7%	24,9%	28,4%
Uitstroom obv fte	10,1%	17,6%	26,7%	27,3%	24,9%

Samenstelling Managementteam (MT)

- Mevrouw drs. J.W.M. Dessing, algemeen directeur
- De heer dr. R. Vandeberg, manager Kennis & Innovatie/adjunct-directeur
- De heer E.K. Stellwag, manager Communicatie, Marketing en Fondsenwerving

Vrijwilligers

Het Diabetes Fonds krijgt steun van veel trouwe vrijwilligers. Zo'n 17.000 mensen gingen in de collecteweek in heel Nederland weer langs de deuren. Zij kregen steun van de twee medewerkers van het collectebureau. Daarnaast organiseren ongeveer 800 coördinatoren de collecte in hun gemeente.

Op kantoor zorgen verschillende vrijwilligers voor ondersteuning. Bijvoorbeeld aan de telefoon of als jurist. Zij zijn vaak al vele jaren aan ons verbonden en zijn van onschatbare waarde. Daarom zorgt het Diabetes Fonds voor goede voorzieningen voor de vrijwilligers. Zij kunnen een onkostenvergoeding krijgen en we zorgen voor goede instructies en middelen. We nodigen vrijwilligers die op kantoor werken bijvoorbeeld uit voor het personeelsuitje.

Vrijwilligers die direct met de organisatie in contact staan of op het bureau werken, horen zich aan de gedragscode te houden. Ook kunnen zij een beroep doen op de klachtenregeling.

De leden van de Raad van Toezicht, de Wetenschappelijke Adviesraad en de Maatschappelijke Adviesraad vervullen hun functies op vrijwillige basis. Daarnaast zijn er vele wetenschappelijke referenten, ambassadeurs en particulieren die in actie komen voor het Diabetes Fonds.

Vertegenwoordiging Diabetes Fonds

Het Diabetes Fonds neemt deel aan verschillende werkgroepen en commissies, om gezamenlijk efficiënter te werken aan de eigen missie. Naast de nevenfuncties van de algemeen directeur, was het Diabetes Fonds in 2019 vertegenwoordigd in:

- SGF themagroep Wetenschappelijk Onderzoek: de heer dr. R. Vandeberg (voorzitter) en de heer dr. R. van Gent.
- SGF werkgroep Patiëntenparticipatie: mevr. ir. F. van der Jagt.

- SGF werkgroep Immunologie: de heer dr. R. van Gent.
- SGF werkgroep Open Science: de heer dr. R. van Gent.
- SGF werkgroep Vermoeidheid bij Chronische Ziekten: mevr. dr. J.E. Nahon.
- SGF werkgroep Beter Gezond (MyOwnResearch): de heer dr. ir. R. Nahuis.
- NIPED Kwaliteitsraad: de heer dr. R. Vandeberg.
- Bestuur Nederlandse Diabetes Federatie: DF is vertegenwoordigd via de Vereniging van Podotherapeuten.
- RvT NILG: de heer. dr. R. Vandeberg.

Arbeidsvoorwaarden

Het Diabetes Fonds is gevestigd in Amersfoort. Het fonds krijgt geen overheidssubsidie en is afhankelijk van giften van particulieren en bedrijven.

De inzet van goed gekwalificeerd personeel waarborgt continuïteit en een zo efficiënt mogelijke besteding van gelden voor onderzoek en voorlichting over diabetes. Het Diabetes Fonds kent eigen arbeidsvoorwaarden, die jaarlijks worden getoetst aan wet- en regelgeving. Na overleg met het personeel worden ze vastgesteld door de Raad van Bestuur.

In lijn met onze missie en doelstellingen, wil het Diabetes Fonds haar medewerkers stimuleren om gezond te leven. In de arbeidsvoorwaarden is daarom een aantal regelingen opgenomen die hierop zijn gericht. Personeel kan een tegemoetkoming in de kosten voor sport krijgen en kan deelnemen aan een fietsregeling.

De brutosalarissen per maand, bij een voltijdaanstelling, zijn als volgt:

Functie	Van (€) Tot (€)
Algemeen directeur	7.450 - 9.200
Management	4.000 - 7.000
Beleidsmedewerkers	2.800 - 4.300
Administratief personeel	2.100 - 3.350

Het personeel ontvangt 8 procent vakantiegeld en geniet een aantal secundaire arbeidsvoorwaarden, zoals een pensioenregeling (PFZW), een tegemoetkoming in de reiskosten en er zijn goede opleidingsmogelijkheden. Het Diabetes Fonds keert geen dertiende maand uit en heeft ook geen andere bonusregelingen. Er zijn interne afspraken over social mediabeleid, en procedures en regelingen als de gedragscode, regeling ongewenste omgangsvormen, klachtenprocedure, klachten- en bezwarenprocedure subsidieverlening, regeling voor telewerken, het systeem voor functionerings- en beoordelingsgesprekken, regeling voor de vergoeding van sportkosten, fietsregeling en arbobeleid/ziekteverzuimprotocol. Verder is er een vertrouwenspersoon.

Bezoldiging directie

De Raad van Toezicht stelt het bezoldigingsbeleid directie, de hoogte van de directiebeloning en andere bezoldigingscomponenten vast. Het beleid wordt periodiek bijgesteld. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt het Diabetes Fonds de Adviesregeling Beloning Directeuren van Goede Doelen van Goede Doelen Nederland (GDN). Dit maakt deel uit van de Erkenningregeling van het CBF (zie www.goededoelen.nl en www.cbf.nl).

Het jaarinkomen van de directie is getoetst via de GDN-maxima. Voor mevrouw drs. J.W.M. Dessing bedroeg het relevante werkelijke jaarinkomen € 118.073. Dit bedrag is gebaseerd op een 100 procent aanstelling. De algemeen directeur heeft een dienstverband van 36 uur per week (90 procent aanstelling).

5.2 Interne organisatie

Administratieve processen

Onafhankelijk accountantskantoor Mazars voerde in 2019 de controle uit voor het Diabetes Fonds, de Maag Lever Darm Stichting, Alzheimer Nederland en het Longfonds. Ook de controle van de administratie van het Huis voor de Gezondheid wordt door Mazars gedaan.

Voor de financiële- en personeelsadministratie gebruiken we AFAS software, een systeem dat de andere fondsen in het Huis ook gebruiken. Daarmee is de basis gelegd voor meer samenwerking rond diverse processen.

Het Diabetes Fonds kent voor de collecte en voor de donateurs voorlopig nog twee afzonderlijke databasesystemen. In 2018 is voor de collecte gestart met de overgang naar een nieuw systeem: Collectesuite. Het oude systeem werd niet langer onderhouden en Collectesuite biedt nieuwe mogelijkheden die het proces beter ondersteunen. In 2019 is de succesvolle migratie naar een nieuwe CRM-applicatie voor donateurs gerealiseerd, gebaseerd op Salesforce.

Huisvesting

Het Diabetes Fonds is gehuisvest in het Huis voor de Gezondheid in Amersfoort. In dit pand zijn verschillende gezondheidsfondsen en gelieerde organisaties gehuisvest. In totaal inmiddels achttien organisaties. Het Diabetes Fonds houdt kantoor op de tweede verdieping en verhuurt circa een derde van de ruimte aan het Erfocentrum, de Long Alliantie Nederland, de Samenwerkende Gezondheidsfondsen en de Nederlandse Diabetes Federatie.

Samen maken we gebruik van de faciliteiten van het Huis, zoals de gemeenschappelijke vergaderzalen en het restaurant op de begane grond. Dat stimuleert ontmoetingen in het Huis.

ICT

Het Diabetes Fonds deelt de hardware van de ICT-infrastructuur met andere organisaties binnen het Huis voor de Gezondheid.

In 2019 is de ICT-infrastructuur opnieuw onder de loep genomen. Aanleiding hiervoor was de veranderende behoeften bij een aantal partijen in het huis en de nieuwe AVG-regelgeving. Dat leidde tot aanbevelingen voor een andere inrichting van de systemen, zodanig dat er een betere scheiding tussen de ICT-omgevingen van de verschillende fondsen gerealiseerd kan worden. In 2020 zal dit zijn beslag krijgen voor het Diabetes Fonds.

Ook is gekozen voor een nieuwe beheerder, Bruis, die in 2020 van start gaat.

De ICT'ers van het Longfonds werken ook voor het Diabetes Fonds en ondersteunen bij dagelijkse ICT-zaken. Het ICT-beleid geeft kaders voor het werken op ICT-gebied.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

Het Diabetes Fonds wil nu en in de toekomst verantwoord ondernemen. Dat past bij onze organisatie en we vinden het belangrijk voor de generaties die na ons komen. We streven naar een voortdurende verbetering van onze bedrijfsprocessen voor een duurzaam werkende organisatie. Dat doen we op verschillende manieren.

People

Voor ons geldt: *practice what you preach*, maak concreet wat je zegt. Vanuit het speerpunt Minder Suiker proberen we zelf minder suiker te gebruiken in ons voedingspatroon. Dit krijgt vorm door suikervrije weken op kantoor, waarin het draait om geen of weinig suiker. Tijdens de Suiker Challenge deden medewerkers ook mee.

We werken mee aan de gezondheid van onze medewerkers. We kennen een fietsregeling en een vergoeding voor sportkosten.

Daarnaast worden medewerkers aangemoedigd om tijdens de werkdag meer te bewegen. Door de trap te nemen in plaats van de lift en door een actieve kantoorinrichting. Iedereen werkt aan een zit-sta bureau en vergaderen doen we vaak staand in plaats van zittend.

In 2019 is binnen het Huis van de Gezondheid een gezamenlijk vitaliteitsbeleid ontwikkeld, met als doel om de gezondste werkomgeving van Nederland te realiseren. In 2019 vonden in dit kader diverse activiteiten plaats, zoals een gezamenlijke sportdag. Wandelen tijdens de lunchpauze wordt gestimuleerd en we bieden vers fruit aan. Er is een nieuwe cateraar geselecteerd, waarbij een gezond aanbod een belangrijk criterium was. In 2020 krijgt het vitaliteitsbeleid verder vorm.

Planet en profit

Het kantoor van het Diabetes Fonds is naast het station van Amersfoort. Medewerkers en bezoekers worden gestimuleerd om gebruik te maken van het openbaar vervoer. Het aantal parkeerplaatsen is zeer beperkt. Het Diabetes Fonds heeft een bedrijfsauto die vooral ingezet wordt voor het vervoer van materialen rond de collecte en evenementen. In 2020 wordt deze (diesel)auto vervangen door een elektrische auto of hybride.

Door papierloos werken te stimuleren, proberen we bij te dragen aan een beter milieu. Steeds meer medewerkers werken op een laptop of iPad. Het aantal prints is daardoor fors gereduceerd. Standaard wordt er dubbelzijdig geprint. Papierafval wordt gescheiden van het overige afval. Vervolgens wordt het volgens de AVG-richtlijnen vernietigd en afgevoerd.

De communicatie met donateurs verloopt zoveel mogelijk digitaal, om papier en daarmee kosten te sparen.

Samen met de andere fondsen wordt duurzame koffie voor de automaten ingekocht en, waar mogelijk, duurzame kantoorartikelen.

De ruimte in het Huis voor de Gezondheid benutten we zo efficiënt mogelijk, bijvoorbeeld door flexplekken. De ruimtes in het pand worden verlicht met spaarlampen met energielabel A+. Medewerkers wordt erop geattendeerd het licht in ongebruikte ruimtes uit te doen.

De CO₂-uitstoot van vliegreizen wordt gecompenseerd door een financiële bijdrage per ticket. Dit geld wordt door de vliegtuigmaatschappij ingezet voor CO₂-reductieprojecten.

We bekijken regelmatig de mogelijkheden om verbeteringen aan te brengen in het kader van ons MVO-beleid en zullen dat ook in 2020 blijven doen.

6. Bestuur en Governance

6.1 Verslag Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is belast met de (dagelijkse) besturing van het Diabetes Fonds. Ze geeft richting aan de organisatie. De Raad van Bestuur zorgt voor de werving, besteding en het beheer van financiële middelen en vertegenwoordiging van de organisatie. Om ervoor te zorgen dat de organisatie adequaat functioneert, stelt de Raad van Bestuur de meerjarenbeleidsvisie, het jaarplan en de begroting op. Deze worden voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Over de uitvoering van het jaarplan wordt periodiek gerapporteerd aan de Raad van Toezicht.

De Raad van Bestuur van het Diabetes Fonds werd in 2019 gevormd door mevrouw drs. J.W.M. Dessing.

De belangrijkste aandachtspunten van de Raad van Bestuur in 2019 zijn:

- Samenwerking met de patiëntenvereniging DVN.
- Inkomsten verwerven uit onder andere het bedrijfsleven.
- De diabetesproblematiek en het belang van een gezonde omgeving actief op de agenda zetten van de media en relevante partijen.
- De samenwerking met verschillende partijen in het diabetesveld intensiveren. De directie onderhoudt regelmatig contacten met NDF, JDRF, BvdGF en stichting DON.
- Samenwerking binnen het Huis voor de Gezondheid en binnen de SGF.
- Het jaarplan 2020.

De Raad van Bestuur heeft onder andere de volgende stukken in 2019 vastgesteld:

- De formatie van de bezetting op kantoor in 2019.
- Het jaarverslag over 2018.
- Het jaarplan voor 2020.
- De algemene arbeidsvoorwaarden voor 2020.
- De toekenning van subsidies voor onderzoeksprojecten.
- De goedkeuring en afwijzing van onderzoeksrapportages.

Raad van Bestuur

Mevrouw drs. (J.W.M.) Hanneke Dessing

Algemeen directeur sinds 1 juni 2012.

Nevenfuncties

- Bestuurslid Stichting Huis voor de Gezondheid
- Bestuurslid Samenwerkende Gezondheidsfondsen (SGF)
- Vicevoorzitter Goede Doelen Nederland
- Bestuurslid Stichting Loterijacties Volksgezondheid (SLV)
- Bestuurslid Stichting Vrienden Ingeborg Douwes Centrum
- Voorzitter stichting LookGoodFeelBetter (sinds november 2019)

Raad van Bestuur en MT

De Raad van Bestuur is eenhoofdig en wordt gevormd door de (statutair) algemeen directeur, mevrouw J.W.M. Dessing. Deze is eindverantwoordelijke en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De algemeen directeur heeft een dienstverband voor onbepaalde tijd.

De adjunct-directeur, de heer R. Vandeberg, heeft een aantal taken die in het verlengde liggen van zijn functie. Daarnaast is hij bij langer durende afwezigheid van de algemeen directeur gemandateerd om als waarnemend directeur op te treden.

De Raad van Toezicht evalueert jaarlijks het functioneren van mevrouw Dessing. Dit gebeurt in haar afwezigheid. Het jaarlijkse functioneringsgesprek wordt gevoerd met de voorzitter van de Raad van Toezicht en de voorzitter van de Financiële Audit Commissie (FAC). De uitkomsten en afspraken uit dit gesprek worden vastgelegd in een gespreksverslag voor het personeelsdossier.

De algemeen directeur stelt het beleid van het Diabetes Fonds vast. Het beleid wordt ontwikkeld in overleg met het Managementteam (MT) en het wordt goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

6.2 Raad van Toezicht

Het Diabetes Fonds maakt een heldere scheiding tussen de functies toezicht houden, besturen en verantwoorden. De principes van goed bestuur zijn verankerd in het bestuursmodel. De Raad van Bestuur bestuurt de stichting en geeft de organisatie richting. De Raad van Toezicht is belast met het integrale toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen de stichting.

In 2019 heeft de Raad van Toezicht vijf keer structureel vergaderd. In een vaste structuur zijn het jaarplan, de begroting, risico- en kansanalyse, het jaarverslag en de jaarrekening van het Diabetes Fonds ter goedkeuring voorgelegd. Daarnaast agendeert de Raad van Toezicht onderwerpen naar inzicht en actualiteit, zoals samenwerkingsverbanden en het goeddoelenveld. Ook wordt de Raad van Toezicht geïnformeerd over de campagnes en evenementen die gedurende het jaar worden opgezet en gehouden. Rondom de nauwere samenwerking met de DVN zijn er een aantal vergaderingen ingepland met het DVN-bestuur.

De algemeen directeur en het MT wonen alle vergaderingen bij. De MT-leden lichten, waar nodig, de schriftelijke rapportages toe. De Raad van Toezicht overtuigt zich er met regelmaat van of de ingebouwde controles functioneren. Ook een jaarlijkse zelfevaluatie maakt hier onderdeel van uit.

De zelfevaluatie over 2019 is uitgesteld naar juni 2020 vanwege de coronacrisis.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van het Diabetes Fonds bestaat uit zeven personen. Allen zijn vrijwillig lid en ontvangen geen bezoldiging. Indien de leden van de Raad van Toezicht daar prijs op stellen, ontvangen zij een reiskostenvergoeding. Deze leden worden benoemd voor een periode van vier jaar en zijn eenmaal herbenoembaar. Er is een rooster van aftreden, waarbij ook de herbenoemingen worden vastgelegd. De leden van de Raad van Toezicht worden benoemd en ontslagen door de Raad van Toezicht en geworven aan de hand van een profielschets. De leden beschikken over bestuurlijke kwaliteiten en ze geven blijk van betrokkenheid bij diabetes en het Diabetes Fonds.

In de Raad van Toezicht van het Diabetes Fonds hadden het jaar 2019 de volgende personen zitting:

- De heer drs. M.C. Van Gelder (voorzitter).
- De heer prof. dr. W.W. Boonstra.
- Mevrouw dr. C.B. Brouwer.
- Mevrouw dr. C.M. Hooymans.
- De heer mr. J.G.F.W. van der Horst MFE.
- Mevrouw drs. M.A.T. Kimmels-Mares.
- Mevrouw mr. M.M.C. Oosterveld.

De heer drs. M.J.M. van den Berg is in februari 2019 afgetreden, bij het aflopen van zijn zittingstermijn.

Optimale besteding van middelen

Financiële Audit Commissie

De Financiële Audit Commissie (FAC) bestaat uit tenminste drie leden. Deze worden benoemd, geschorst en ontslagen door de Raad van Toezicht. De Raad benoemt de voorzitter van de FAC. De commissie werd in 2019 gevormd door leden van de Raad van Toezicht: de heer Boonstra (voorzitter), mevrouw Oosterveld en de heer Van der Horst.

In februari 2019 is de heer Van den Berg afgetreden als lid van de Raad van Toezicht en de FAC. Vanuit het bureau neemt de algemeen directeur deel aan de FAC. Het Hoofd Financiën licht de financiële situatie toe in de vergaderingen. In 2019 is de FAC viermaal bijeengekomen.

Door interne controlemaatregelen, zoals vastgelegd in de omschrijving Administratieve organisatie/Interne controle (AO/IC) wordt het toezicht op de financiën van het Diabetes Fonds geregeld. De FAC toetst de kwartaalrapportages van het bureau, het vermogensbeheer en de interne administratieve organisatie. Daarnaast beoordeelt de commissie de risico's. Zij doet verslag aan de voltallige Raad van Toezicht. De effectiviteit en efficiency van de bestedingen van het bureau zijn een belangrijk aandachtspunt bij de toetsing. De Raad van Toezicht is scherp op manier waarop de fondsenwerving geregeld is.

Hierbij worden de beleidsdoelstellingen voor onderzoek en voorlichting als toetssteen gebruikt. Er zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt aan het bestuur en individuele toezichthouders.

Accountant

Tweemaal per jaar wordt een accountantscontrole uitgevoerd door een onafhankelijke accountant, waaronder een interim- en een eindejaar controle. De Raad van Toezicht keurt de jaarrekening goed, in aanwezig van de externe accountant. Daarnaast voert het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) een controle uit op de jaarrekening. Eenmaal in de drie jaar is er een uitgebreidere controle. Het Diabetes Fonds heeft de CBF-erkenning, waarmee het een erkend goed doel is. In 2019 heeft een hertoetsing plaatsgevonden en ontving het Diabetes Fonds voor de aankomende drie jaar opnieuw de CBF-erkenning.

Doelbesteding

Fondsen moeten zoveel mogelijk worden besteed aan de primaire doelstellingen van het Diabetes Fonds: onderzoek en voorlichting. We streven er daarom naar de kosten voor administratie en beheer zo laag mogelijk te houden.

De beoordelingsprocedure voor de toekenning van een onderzoeksproject gebeurt zeer zorgvuldig. Externe deskundigen en de Wetenschappelijke Adviesraad en de Maatschappelijke Adviesraad zijn daarbij nauw betrokken. De voortgang van deze projecten wordt nauw gevolgd via rapportages en werkbezoeken. De resultaten worden naar relevante doelgroepen gecommuniceerd, zoals het publiek, patiënten en zorgverleners.

7. Risicomanagement en interne beheersing

7.1 Risico's en onzekerheden

Tweemaal per jaar brengt het Diabetes Fonds de risico's voor de organisatie in kaart en bepaalt zij de acties om deze risico's te beperken. De belangrijkste worden besproken in de Financiële Audit Commissie en de Raad van Toezicht.

In 2018 zijn de medewerkers nadrukkelijk betrokken bij het opstellen van deze analyse. Dit gebeurde enerzijds om de risico's zo breed mogelijk in kaart te brengen, anderzijds om te zorgen dat iedereen in de organisatie zich bewust is van de risico's en welke rol iemand zelf heeft om deze te beperken. In 2019 zijn deze risico's opnieuw beoordeeld.

Op basis van de risicoanalyse wordt het beleid zo nodig bijgesteld en worden passende maatregelen genomen, zoals in het afgelopen jaar op het gebied van ICT.

De belangrijkste risico's die in 2019 zijn geïdentificeerd en de bijbehorende maatregelen zijn:

Strategie en reputatie

- Er zijn steeds meer (fondsenwervende) partijen actief in het diabetesveld. Deze partijen profileren zich deels op soortgelijke thema's als het Diabetes Fonds (gezonder leven, diabetes type 1). Dat zorgt voor verwarring bij consumenten: wie doet wat? In combinatie met een toenemend aantal goede doelen zorgt dit voor meer druk op de inkomsten. Het Diabetes Fonds houdt de ontwikkelingen bij de andere partijen continu in de gaten en zoekt waar mogelijk naar samenwerking om gezamenlijke doelen sneller te realiseren. We zorgen voor een heldere eigen profilering, die gericht is op de belangrijkste doelgroepen. Daarnaast zijn nieuwe businessmodellen ontwikkeld om de inkomsten te waarborgen.
- Het thema Minder Suiker leidt tot soms stevige reacties van de industrie. Hun financieel sterkere positie kan een bedreiging vormen voor onze strategie om minder suiker aan producten toe te voegen en het publiek daarvan bewust te maken. We blijven in gesprek met de industrie en politiek, we werken samen met koplopers die dezelfde doelen nastreven en we zorgen voor korte lijnen met specialisten in het veld. Op die manier kunnen we argumenten met overwicht onderbouwen.

- Samenwerken levert veel voordeel op, maar brengt ook risico's met zich mee. Bijvoorbeeld als een partner negatief in het nieuws komt. Voordat het Diabetes Fonds een samenwerking start, wordt stilgestaan bij de mogelijke risico's. Daarbij zorgen we voor zuivere en transparante procedures.
- Integriteit is een onderwerp dat in 2019 veel aandacht kreeg door misstanden bij een aantal organisaties. Het Diabetes Fonds kent een gedragscode, regeling ongewenste omgangsvormen en een klachtenregeling. In 2020 wordt een overkoepelend integriteitsbeleid opgesteld. Ook volgen we de ontwikkelingen op dit gebied via Goede Doelen Nederland. Het Diabetes Fonds heeft een vertrouwenspersoon, waar medewerkers en ook vrijwilligers eventuele misstanden kunnen melden.

ICT

- Het Diabetes Fonds is, zoals iedere andere organisatie, sterk afhankelijk van ICT. Gehele of gedeeltelijk uitval van systemen of onvoldoende beveiliging van gegevens is een belangrijk risico. Om die reden is in 2017 een cloudoplossing geïmplementeerd, in samenwerking met de andere fondsen in het Huis van Gezondheid. Het risico van uitval is geminimaliseerd en de beveiliging is up-to-date. Samen met de andere partijen in het Huis wordt de ICT regelmatig geëvalueerd. Waar nodig worden maatregelen genomen om systemen up-to-date te houden of aan te passen aan nieuwe eisen en wensen.
- Datarisico's. In 2018 werd de nieuwe wet AVG van kracht. Niet volledig voldoen aan die wetgeving kan zowel tot reputatieschade als tot financiële schade leiden. In 2018 heeft een projectteam gezorgd voor de invoering van de noodzakelijke maatregelen om aan de nieuwe wetgeving te voldoen. In 2019 is hier verder invulling aan gegeven. Er zijn procedures opgesteld om te zorgen dat eventuele problemen snel worden onderkend en gemeld. Een Privacy Officer zorgt voor continue monitoring en deze is aanspreekpunt voor medewerkers. In het Huis van de Gezondheid is een gezamenlijke Functionaris Gegevensbescherming aangesteld.

Financiële risico's

- De traditionele fondsenwerving staat op verschillende manieren onder druk. Donateurs vertonen ander geefgedrag, vrijwilligers voor de collecte zijn minder makkelijk te vinden, regelgeving (bijvoorbeeld de kansspelwetgeving) is veranderd, het donateursbestand is vergrijsd. Daarom heeft het Diabetes Fonds ingezet op nieuwe speerpunten, met andere businessmodellen. En is er ingezet op samenwerkingen om zo te zorgen dat er voldoende geld beschikbaar blijft voor onderzoek. Verder is er veel aandacht voor de efficiency van onze wervingsactiviteiten.
- Frauderisico's worden zoveel mogelijk ondervangen door het opstellen en naleven van interne procedures. Die zorgen ervoor dat er altijd meer mensen betrokken zijn bij financiële transacties. Voor de collecte zijn ook procedures opgesteld om te zorgen dat het risico op fraude zoveel mogelijk wordt beperkt.
- Vanuit de overheid worden regelmatig voorstellen gedaan voor regelgeving die de goede doelen raken, dus ook het Diabetes Fonds. Bijvoorbeeld op het gebied van grote giften en telemarketing. Via de brancheorganisatie Goede Doelen Nederland wordt lobby gevoerd om te zorgen dat er voldoende ruimte blijft voor goede doelen.

Wet- en regelgeving

- Via Goede Doelen Nederland volgt het Diabetes Fonds voortdurend nieuwe ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving. Zo willen we het risico ondervangen dat we hieraan niet voldoen. Indien nodig nemen medewerkers deel aan workshops (zoals rond de AVG). Ook in het Huis van de Gezondheid wordt kennis hierover uitgewisseld. De directeur is bestuurslid van diverse organisaties en is daarmee goed op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen.

De genoemde risico's en maatregelen worden gedurende het jaar tweemaal geëvalueerd. Nieuwe risico's worden, waar nodig, meegenomen en aanvullende maatregelen worden genomen.

7.2 Interne beheersing

Om te zorgen voor een goede interne beheersing heeft het Diabetes Fonds de belangrijkste processen en procedures vastgelegd in het document Administratieve Organisatie (AO).

In de AO zijn bevoegdheden, regels en procedures beschreven die het kader vormen voor het administratieve proces. Op die manier wordt adequate informatie op het juiste moment verschaft. Mede op basis van deze vaak financiële informatie kunnen de algemeen directeur en MT-leden de organisatie op de juiste manier beheren en sturen. Daarnaast vormt deze informatie de basis voor het afleggen van verantwoording, zowel naar de Raad van Toezicht als naar externe partijen.

Belangrijker dan deze formele beschrijving is natuurlijk dat de medewerkers werken volgens deze richtlijnen. Het MT besteedt hier regelmatig aandacht aan. De AO wordt ieder jaar opnieuw bekeken en eventueel aangepast.

8. Vermogensbeleid

De reserves van het Diabetes Fonds kunnen worden opgesplitst in twee delen:

- A. Het eerste deel is de continuïteitsreserve. Deze reserve moet de organisatie aanhouden voor dekking van onvoorziene en urgente risico's op korte termijn en om zeker te stellen dat het Diabetes Fonds ook in de toekomst aan zijn verplichtingen kan voldoen.
- B. Het andere deel betreft de doelbestedingsreserve. Deze is bedoeld om het financieren van onderzoek te realiseren.
- Deze inkomsten kunnen we weer splitsen in:
- een deel dat is toegezegd aan onderzoek en in het lopende jaar wordt uitbetaald en
 - een deel dat in daaropvolgende jaren wordt uitbetaald.

De reserves A en B hebben een verschillend karakter. Het vermogensbeleid verschilt dan ook per deel. Het uitgangspunt voor beide delen is kapitaalbehoud, zodanig dat het Diabetes Fonds aan zijn verplichtingen kan voldoen.

In 2019 zijn alle reserves aangehouden op spaarrekeningen, omdat het Diabetes Fonds geen beleggingsrisico's wil lopen met geld dat door donateurs en vrijwilligers bijeen is gebracht. Het vermogensbeleid is in november 2018 geëvalueerd, waarbij uiteraard ook de lage spaarrente is meegenomen. Besloten is om alle reserves op spaarrekeningen te houden, omdat beleggen in obligaties of aandelen als te risicovol worden gezien. In 2020 zal op basis van een liquiditeitsprognose en de ontwikkelingen in de markt worden bepaald of mogelijk toch een deel van het vermogen verantwoord belegd kan worden, volgens het geldende beleggingsbeleid.

9. Financiële resultaten

Ook financieel streeft het Diabetes Fonds naar een goede beheersing. Daarom wordt gestuurd op een aantal belangrijke financiële parameters.

Resultaat 2019

Het Diabetes Fonds streeft ernaar de inkomsten zoveel mogelijk direct te besteden. Eventuele positieve of negatieve resultaten worden verrekend met de bestemmingsreserve. Dit jaar is er een positief resultaat van € 275.495. Dit resultaat is toegevoegd aan de reserve. Het positieve resultaat is ontstaan, doordat een deel van de doelbestedingen in 2020 zal worden uitgegeven als een lening.

De inkomsten liggen ruim 11 procent boven de begroting. Dit komt vooral door de hogere inkomsten dankzij de RTL campagne, uit nalatenschappen, uit de collecte en particuliere acties.

Verhouding kosten en opbrengsten eigen fondsenwerving

Ons beleid is sterk gericht op het zo efficiënt mogelijk werven van fondsen. Dat gebeurt vooral door een strakke monitoring van de fondsenwervende activiteiten, sturing op efficiency van de activiteiten en de ontwikkeling van nieuwe activiteiten en samenwerkingen. Het streven is om het percentage onder de 20 procent te houden, dat is in 2019 weer het geval. Tegelijkertijd wil het Diabetes Fonds wel de optie openhouden om te investeren wanneer er zich veelbelovende kansen voordoen.

Verhouding doelbesteding en inkomsten

Het Diabetes Fonds streeft ernaar zoveel mogelijk inkomsten te besteden aan onderzoek en voorlichting. In 2019 bedroeg het percentage doelbesteding ten opzichte van de inkomsten 72 procent. Dit is lager dan afgelopen jaar. De investeringen in onderzoek bleven iets achter op de begroting, doordat een aantal projecten zijn doorgeschoven naar 2020. Het streven is om het geld zo snel mogelijk verantwoord te besteden.

Liquide middelen/vermogensbeheer

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarden. De liquide middelen zijn voor het grootste deel tegoeden bij banken. Ook zijn er enkele bankgaranties afgegeven voor de huur van het aandeel van het Diabetes Fonds in het Huis voor de Gezondheid. We zien een kleine daling in de liquide middelen, maar dit wijkt niet significant af van 2019. Het Diabetes Fonds heeft een gezonde balanspositie, wat blijkt uit de current ratio en het solvabiliteitspercentage (saldo eigen vermogen/totale vermogen).

CBF Erkenningsregeling

Het Diabetes Fonds is een CBF erkend fonds en houdt zich aan de normen die in deze regeling zijn opgenomen. Het CBF-percentage (de verhouding tussen de kosten die het Diabetes Fonds maakt voor de eigen fondsenwerving en de baten daaruit) komt in 2019 uit op 16,2 procent. Het driejaarsgemiddelde blijft met 15,2 procent ruim binnen de richtlijn van 25 procent die het CBF stelt. Dat resultaat is te danken aan onze aandacht voor een efficiëntere fondsenwerving.

10. Vooruitblik 2020

2019 was het laatste jaar van onze meerjarenbeleidsperiode. Gezien het proces dat we dit jaar in gang hebben gezet om te komen tot een nauwe samenwerking met Diabetesvereniging Nederland (DVN) is de huidige meerjarenbeleidsperiode met 1 jaar verlengd in overleg met het CBF. In 2020 gaan we het nieuwe meerjarenbeleidsplan schrijven.

Op het gebied van Kennis & Innovatie werken we in 2020 met partners verder aan de veelbelovende trajecten die we hebben ingezet om zo snel mogelijk tot genezing te komen. Zoals het RegMedXB consortium, waarin we samen met andere fondsen, universiteiten, bedrijfsleven, provincies en Health-Holland participeren. Tegelijkertijd werken we ook aan oplossingen die nu mensen met diabetes kunnen helpen, zoals de kunstmatige alvleesklier. Ook hierin investeren we samen met andere partijen. Naar verwachting wordt 2020 een cruciaal jaar voor deze veelbelovende oplossing.

Op het gebied van diabetes type 2 financieren we samen met ZonMw, Health-Holland en de Canadian Institutes of Health Research (CIHR) een internationaal publiek-privaat onderzoeksconsortium. Streven is om tot vernieuwende en baanbrekende oplossingsrichtingen met potentieel grote klinische impact te komen om diabetes type 2 terug te dringen.

Om dit alles te realiseren kunnen we niet zonder onze trouwe donateurs en vrijwilligers. Zij steunen ons op allerlei manieren: door te collecteren, een actie te organiseren, te doneren, door mee te spelen in de VriendenLoterij of via een nalatenschap.

In 2020 zullen we ook weer hard werken aan nog meer begrip en bekendheid voor diabetes. Dat deden we in 2019 door een campagne in samenwerking met RTL, met mooie resultaten. In 2020 zullen we daarop verder bouwen.

Tenslotte

Begin 2020 zijn we overvallen door de coronacrisis. Dit heeft gevolgen voor alle bedrijven, ook voor het Diabetes Fonds. We hebben direct na de start van de crisis de risico's in kaart gebracht en de gevolgen daarvan voor onze inkomsten en activiteiten.

De crisis beperkt een deel van onze mogelijkheden om gelden te werven. We verwachten de grootste invloed op huis-aan-huis werving van donateurs, werving van vrijwilligers voor de collecte en op de organisatie van acties en evenementen. Afhankelijk van de duur van de maatregelen zal dit effect beperkt of juist groot zijn.

Ook de onzekerheid bij consumenten en de economische teruggang kan zich vertalen in minder bereidheid tot geven of opzegging van donateurs.

Verder zien we ook dat onderzoeken stilgelegd moeten worden omdat een verantwoorde deelname van patiënten niet mogelijk is. Dat kan betekenen dat onderzoeken langer gaan duren en er mogelijk meer geld nodig is voor de afronding. Het kan ook betekenen dat we bepaalde subsidies later gaan geven.

De financiële scenario's die we hebben opgesteld laten zien dat onze inkomsten waarschijnlijk terug gaan lopen. Gelukkig hebben we een goede financiële uitgangspositie, waardoor onze activiteiten niet direct in de knel komen. Vanzelfsprekend houden we de vinger goed aan de pols.

Tegelijkertijd spannen we ons in om nieuwe manieren te vinden om mensen bij onze activiteiten te betrekken, en om te blijven innoveren. We vinden het belangrijk dat het onderzoek naar oplossingen voor diabetes zoveel mogelijk kan doorgaan.

Begroting 2020

BATEN	Begroting 2020 in €
Baten van particulieren	6.080.000
Baten van bedrijven	250.000
Baten van loterijorganisaties	1.550.000
Baten van subsidies van overheden	-
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven	-
Baten andere organisaties zonder winststreven	900.000
SOM VAN DE GEWORVEN BATEN	8.780.000
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten e/o diensten	-
Overige baten	-
SOM VAN DE BATEN	8.780.000
LASTEN	
Besteed aan doelstellingen	
Wetenschappelijk Onderzoek	3.987.033
Voorlichting	2.715.082
Gezonder leven	200.000
Community Diabetes Type 1	110.000
	7.012.115
Wervingskosten	1.226.514
Kosten beheer en administratie	642.368
SOM VAN DE LASTEN	8.880.996
Saldo voor financiële baten en lasten	-100.966
Saldo financiële baten en lasten	-27.000
Saldo van baten en lasten	-127.996

Bijlagen

Adviesraden

Wetenschappelijke Adviesraad (WAR)

Voorzitter

- Prof. dr. H.G.M. (Bert) Leufkens, Universiteit Utrecht, farmaco-epidemiologie

Leden

- Prof. dr. J.M. (Jacqueline) Dekker, epidemiologie
- Prof. dr. A.W.M. (Andrea) Evers, Universiteit Leiden, gezondheidspsychologie
- Dr. M.M. (Marijke) Faas, UMCG, pathologie en medische biologie
- Prof. dr. S.E. (Susanne) La Fleur, AMC, endocrinologie
- Prof. dr. H.J. (Hiddo) Lambers Heerspink, UMCG, klinische farmacie en farmacologie
- Prof. dr. M.K.C. (Matthijs) Hesselink, MUMC+, bewegingswetenschappen
- Drs. J.M. (Anne-Margreeth) Krijger-Dijkema, Academische Apotheek Stevenshof / SIR Institute for Pharmacy, Practice and Policy
- Prof. dr. C.G. (Casper) Schalkwijk, MUMC+, interne geneeskunde
- Prof. dr. N.C. (Nicolaas) Schaper, MUMC+, interne geneeskunde
- Dr. E.H. (Erik) Serné, VUMC, interne geneeskunde
- Dr. S.S. (Sabita) Soedamah-Muthu, Tilburg University, medische en klinische psychologie
- Dr. ir. R. (Rinke) Stienstra, Wageningen University & Research, humane voeding en gezondheid (namens de NVDO)

Maatschappelijke Adviesraad (MAR)

Voorzitter

- Mevrouw D. (Daniëlle) Schuur

Leden

- De heer (Tjebbe) Bosma
- Mevrouw (Sandra) Ciere-Koolhaas
- Mevrouw (Lisa) Edelaar
- Mevrouw (Inge) van Haren
- De heer (Roy) Platje
- De heer (Duco) Reitsma
- De heer (Jo) Rutten
- De heer (Roel) van Schilt
- De heer (Tonny) Steenbakkens
- Mevrouw (Willemijn) de Vos
- De heer (Erik) Werson
- De heer (Eugène) Zaaijer

Raad van Toezicht

De heer drs. (M.C.) Marc van Gelder

CEO Dennendonck Investments B.V.

Voorzitter Raad van Toezicht Diabetes Fonds sinds 12 november 2015.

Nevenfuncties

- Voorzitter Raad van Commissarissen J.P. Morgan European Smaller Companies Trust plc.
- Voorzitter Raad van Commissarissen Vastned N.V.
- Voorzitter Raad van Commissarissen Hans Anders N.V.
- Voorzitter Raad van Commissarissen Quantib
- Lid Raad van Commissarissen en voorzitter Auditcommissie Action
- Lid Raad van Toezicht Paleis Het Loo
- Bestuurslid Nederland-America Foundation
- Voorzitter Stichting Continuïteit NN Group
- Voorzitter STAK Fugro N.V.
- Lid Stichting Administratiekantoor Continuïteit ABN AMRO Group

De heer prof. dr. (W.W.) Wim Boonstra

Onderdirecteur en Speciaal Economisch Adviseur van Rabobank.

Lid Raad van Toezicht en Financiële Auditcommissie Diabetes Fonds sinds 1 januari 2012.

Nevenfuncties

- Bijzonder hoogleraar Economische en Monetaire Politiek, Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde, Vrije Universiteit
- Voorzitter Monetary Commission van de European League for Economic Cooperation (ELEC)

- Secretaris / penningmeester Nederlandse afdeling van ELEC: Europese Liga voor Economische Samenwerking (ELES)
- Lid en penningmeester Raad van Toezicht SEO Economisch Onderzoek
- Voorzitter bestuur Stichting KLIN (Kroatische Literatuur in Nederland)

Mevrouw dr. (C.B.) Teri Brouwer

Internist-endocrinoloog Onze Lieve Vrouwe Gasthuis.

Lid Raad van Toezicht Diabetes Fonds sinds 1 april 2012.

Nevenfuncties

- Voorzitter dr. Evert van Ballegooiestichting
- Bestuurslid en secretaris Stichting Diabetes Education Study Group Nederland (DESG)
- Bestuurslid Diabeteskamer Nederlandse Vereniging voor Diabetes Onderzoek (NVDO)
- Lid en secretaris Sectie endocrinologie Nederlandse Internisten Vereniging (NIV)
- Secretaris Sectie endocrinologie European Union of Medical Specialists (UEMS)

Mevrouw dr. (C.M.) Tini Hooymans

Lid Raad van Toezicht Diabetes Fonds sinds

1 september 2014.

Nevenfuncties

- Voorzitter Stichting Tropenbos International
- Lid Centrale Commissie voor de Statistiek CBS
- Lid Raad van Toezicht Erasmus Medisch Centrum
- Lid Raad van Toezicht Hogeschool Arnhem Nijmegen

De heer mr. (J.G.F.W.) Geert van der Horst MFE

Executive Vice President Rabobank Groep.

Voormalig Secretaris-Generaal Unie van Coöperatieve Banken in Europa te Brussel.

Lid Raad van Toezicht en Financiële Auditcommissie sinds 1 september 2014.

- Koninklijk onderscheiden als Ridder in de Orde van Oranje-Nassau voor jarenlange waardevolle bijdrage aan de samenleving in talrijke sociale en zakelijke netwerken op bestuurlijk en toezichthoudend niveau.

Mevrouw drs. (M.A.T.) Mariken Kimmels-Mares

Marketing Director Jacobs Douwe Egberts.

Lid Raad van Toezicht sinds 1 januari 2019.

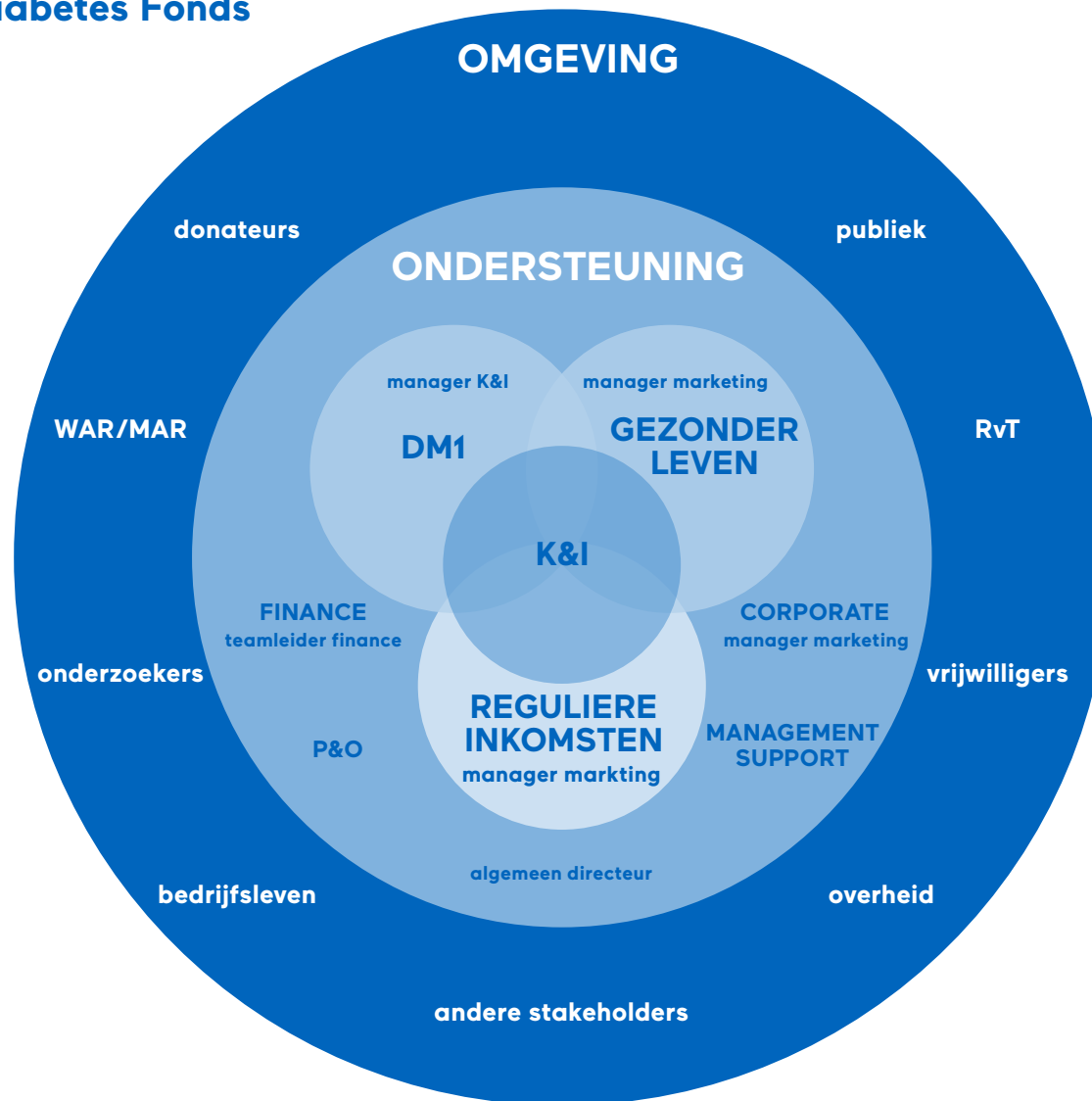
Mevrouw mr. (M.M.C.) Mayte Oosterveld

Financieel directeur PLUS Holding B.V.

Lid Raad van Toezicht en Financiële Auditcommissie sinds 1 januari 2019

Organogram

Flexibele organisatie Diabetes Fonds

Jaarrekening

INHOUD

Balans per 31-12-2019	29
Staat van Baten en Lasten 2019	29
Kasstroomoverzicht	30
Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen	31
Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	33
Toelichting op de balans	36
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten	40
Overige toelichtingen	45
Accountantsverklaring	50

Balans per 31-12-2019

		31-12-2019	31-12-2018
	ref	€	€
Na voorstel resultaatverwerking			
ACTIVA			
Immateriële vaste activa	1	323.861	83.466
Materiële vaste activa	1		
Inventaris		97.988	114.343
Computerapparatuur en programmatuur		53.806	8.436
Vervoersmiddelen		0	0
Kantoorinventaris		6.467	5.112
Totaal Materiële vaste activa		158.261	127.891
Financiële vaste activa	2	818.269	664.144
Vorderingen en overlopende activa	3	2.531.899	1.620.655
Liquide middelen	4	9.096.987	9.702.424
TOTAAL		12.929.277	12.198.580
PASSIVA			
Reserves en fondsen			
Reserves	5		
Continuïteitsreserve		2.500.000	2.500.000
Bestemmingsreserve t.b.v. de doelstelling		1.826.081	1.553.086
Reserve vruchtgebruik		124.640	124.640
Reserve biobank		145.000	145.000
Totaal Reserves		4.595.721	4.322.726
Fondsen	6		
Bestemmingsfondsen		70.000	67.500
Totaal Bestemmingsfondsen		70.000	67.500
Totaal Reserves en Bestemmingsfondsen		4.665.721	4.390.226
Langlopende schulden	7		
Subsidieverplichtingen lange termijn		4.502.380	3.485.590
Overige langlopende schulden		0	10.000
Totaal langlopende schulden		4.502.380	3.495.590
Kortlopende schulden			
Subsidieverplichtingen korte termijn	8	3.179.182	3.789.782
Overige kortlopende schulden	9	581.994	522.982
Totaal kortlopende schulden		3.761.176	4.312.764
TOTAAL		12.929.277	12.198.580

Staat van Baten en Lasten 2019

		2019	begroting 2019	2018
	ref	€	€	€
BATEN				
Baten van particulieren		6.584.195	5.780.000	6.017.935
Baten van bedrijven		201.488	250.000	147.760
Baten van loterijorganisaties		1.704.014	1.625.000	1.536.005
Baten van subsidies van overheden		-	-	-
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven		-	-	-
Baten andere organisaties zonder winststreven		663.002	650.000	890.367
Som van de geworven baten	10	9.152.699	8.305.000	8.592.067
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten e/o diensten	11	24.845	-	5.110
Overige baten		-	-	1.023
Som van de baten		9.177.544	8.305.000	8.598.200
LASTEN				
Besteed aan doelstellingen				
Wetenschappelijk Onderzoek	12	3.525.297	4.475.192	3.677.107
Voorlichting	13	2.951.864	2.476.240	2.878.597
Gezonder leven	14	93.408	270.000	326.927
Community Diabetes Type 1	15	76.949	200.000	121.436
		6.647.518	7.421.432	7.004.067
Wervingskosten	16	1.340.204	1.504.040	1.205.080
Kosten beheer en administratie	17	899.297	563.528	654.745
Som van de lasten		8.887.019	9.489.000	8.863.892
Saldo voor financiële baten en lasten		290.525	-1.184.000	-265.692
Saldo financiële baten en lasten	18	-15.030	-26.000	-22.845
Saldo van baten en lasten		275.495	-1.210.000	-288.537
Bestemming saldo baten en lasten			2019	2018
			€	€
Toegevoegd of onttrokken aan Bestemmingsfondsen				
Biobank		0	0	-30.000
Hamers Douma (Fonds op Naam)		2.500	2.500	2.500
Toegevoegd of onttrokken aan Bestemmingsreserves				
Bestemmingsreserve t.b.v. de doelstelling		272.995	272.995	-241.037
Bestemmingsreserve t.b.v. Biobank		0	0	-20.000
Bestemmingsreserve t.b.v. vruchtgebruik		0	0	0
Resultaat conform Staat van Baten en Lasten			275.495	-288.537

Kasstroomoverzicht

		2019		2018
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		275.495		-288.537
Aanpassingen voor				
afschrijvingen	66.269		51.036	
		66.269		51.036
Veranderingen in vlottende middelen				
vorderingen	-911.244		222.466	
kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	-551.588		378.704	
		-1.462.832		601.170
Mutatie subsidieverplichtingen en langlopende schulden		1.006.790		-743.213
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		-114.278		-379.544
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-61.779		-3.632	
Desinvesteringen materiële vaste activa	0		0	
Investerings immateriële vaste activa	-275.253		-72.012	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	0		0	
Investerings financiële vaste activa	-154.125		-525.000	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-491.157		-600.644
Mutatie geldmiddelen		-605.436		-980.188
Stand geldmiddelen per 1 januari		9.702.423		10.682.611
Stand geldmiddelen per 31 december		9.096.987		9.702.423
Mutatie geldmiddelen		-605.436		-980.188

Onder de investeringen in (im)materiële vaste activa zijn alleen opgenomen de investeringen waarvoor in betreffend boekjaar geldmiddelen zijn opgeofferd.

Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen

Dit jaarverslag en deze jaarrekening van Stichting Diabetes Fonds te Amersfoort zijn opgesteld volgens de richtlijn RJ650 Fondsenwervende organisaties.

Doelstelling

De missie van de Stichting Diabetes Fonds luidt:

Naar een toekomst zonder diabetes

Het Diabetes Fonds maakt zich sterk om diabetes en complicaties te voorkomen en te genezen. We geven mensen met diabetes nu en in de toekomst een betere kwaliteit van leven.

Hiertoe werft het Diabetes Fonds gelden voor wetenschappelijk onderzoek en voorlichting, want elke oplossing begint met onderzoek.

Deze missie vormt het bestaansrecht van het Diabetes Fonds en ligt daarmee ten grondslag aan de meerjarendoelstellingen, zoals verwoord in het meerjarenbeleidsplan van het Diabetes Fonds 2016-2019.

Waarderingsgrondslagen

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De jaarrekening is gebaseerd op continuïteitsveronderstelling. De veronderstellingen daarbij zijn de omvang van de verwachte inkomsten en bestedingen in 2020 en de positieve liquiditeitsverwachting in 2020 en er worden daarin geen knelpunten voorzien. De omvang van de continuïteitsreserve, de beschikbare liquide middelen op balansdatum en een stabiel donateurenbestand zijn toereikend om risico's en tegenvallende inkomsten op te vangen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn consistent ten opzichte van het voorgaande jaar. De vergelijkende cijfers van het voorgaande boekjaar zijn, waar nodig, slechts qua rubricering voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Het gebruik van schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de Raad van Bestuur (RvB) over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de RvB schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, zal de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen worden opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Afschrijvingen op (im)materiële vaste activa

Materiële vaste activa wordt vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarden minus de afschrijvingen. De afschrijvingen zijn lineair en de afschrijvingspercentages per jaar zijn als volgt:

- Inventaris 10%
- Computerapparatuur 33,33%
- Kantoorinventaris 20%

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarden minus de afschrijvingen. De afschrijvingen zijn lineair en de afschrijvingspercentages per jaar zijn als volgt:

- Computersoftware 20 – 33,33%

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de staat van Baten en Lasten.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de inbaarheid van de vorderingen en worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Schulden

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen.

Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gewaardeerde:

- vastgoedbeleggingen;
- onder vlottende activa opgenomen effecten;
- afgeleide financiële instrumenten die niet zijn aangemerkt als afdekkingsinstrument.

Subsidieverplichtingen

De in een boekjaar aangegane subsidieverplichtingen worden in dat jaar in het geheel ten laste van de staat van baten en lasten gebracht. De in de loop van het subsidietraject werkelijk betaalde voorschotten en afrekeningen worden met de subsidieverplichtingen verrekend.

Baten uit eigen fondsenwerving

Baten uit eigen fondsenwerving worden verantwoord in het jaar waarin de ontvangst heeft plaatsgevonden, met uitzondering van baten uit nalatenschappen. Voor een deel van de baten is een specifieke bestemming aangewezen door de geldgever. In die situaties wordt een bestemmingsfonds gecreëerd om aan deze wens tegemoet te kunnen komen. De kosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Baten uit nalatenschappen

De baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden verantwoord in het boekjaar van ontvangst. De omvang van een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als op grond van het stadium waarin de afhandeling zich bevindt, een redelijke schatting van de hoogte van de nalatenschap kan worden gemaakt. Vervolgens wordt deze voor contante waarden vastgesteld op 90 procent en wordt onroerend goed gewaardeerd op 50 procent.

Vruchtgebruik

De uit nalatenschappen verworven kapitalen waarop derden een vruchtgebruik hebben, worden in de jaarrekening verwerkt. De waarderingsmethodiek die door het Diabetes Fonds wordt gehanteerd, is gestoeld op de berekening die de belastingdienst hanteert voor de berekening van erf- en schenkbelasting. De vorderingen uit hoofde van deze waardering zijn opgenomen op de balans. De baten worden via de staat van baten en lasten verwerkt. De baten uit vruchtgebruik worden toegevoegd aan de reserve vruchtgebruik. Dit omdat onduidelijk is wanneer de baten ten goede van het Diabetes Fonds komen. Deze reserve valt vrij bij beëindiging van het vruchtgebruik.

Baten uit acties derden

Baten uit acties derden worden verantwoord in het jaar waarin de ontvangst heeft plaatsgevonden en op basis van een schatting van het nog te ontvangen bedrag over het verslagjaar.

Subsidiebaten

Subsidiebaten worden opgenomen tegen het in het verslagjaar aan subsidie toegekende bedrag, voor zover subsidie is besteed gedurende het boekjaar.

Sponsoropbrengsten

Baten uit sponsoropbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de ontvangst heeft plaatsgevonden of wanneer de toezegging is ontvangen.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva.

Uitvoeringskosten

Onder uitvoeringskosten verstaan we de kosten van personeel, huisvesting, kantoorkosten en algemene kosten. Deze uitvoeringskosten worden op basis van de bezetting (het aantal fte's) toegerekend aan Wervingskosten, Beheer en Administratie, Wetenschappelijk Onderzoek en Voorlichting. Bij de berekening worden de personele kosten doorbelast op basis van de individuele loonkosten. Een specificatie van de toebedeling is op pagina 46 opgenomen.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de Staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

Pensioenen

De stichting heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de Staat van baten en lasten verwerkt.

Het Diabetes Fonds heeft de pensioenregeling van alle medewerkers ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) op basis van het standaard pensioenreglement van PFZW (middelloonregeling). De dekkingsgraad is per eind december 99,2 procent. Er is geen indexering toegepast. RJ 271 biedt de mogelijkheid om deze regeling als een toegezegde bijdrageregeling te verwerken omdat:

- a) Het Diabetes Fonds is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds (PFZW) en past tezamen met andere rechtspersonen dezelfde pensioenregeling toe.
- b) Het Diabetes Fonds heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, niet zijnde een verhoging van toekomstige premies als sprake is van een tekort bij PFZW.

De (pre-)pensioenregeling van PFZW voldoet aan beide voorwaarden. De regeling mag derhalve onder RJ 271 verwerkt worden als een toegezegde-bijdrageregeling. Dit betekent dat de premienota's van PFZW onder de pensioenlasten verwerkt zijn en het nog niet betaalde deel van de premienota's onder kortlopende schulden.

De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terug storting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Kosten van Beheer en Administratie

De richtlijn RJ650 schrijft voor dat de kosten voor Beheer en Administratie apart worden vermeld. Dit zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en niet worden toegerekend aan fondsenwerving of doelstelling.

Naast directe kosten zoals kosten van bestuur en Raad van Toezicht, kosten planning & control en verslagleggingskosten, wordt ook een deel van de uitvoeringskosten toegerekend aan Beheer en Administratie.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasingcontract zijn voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

Operationele leasing

Bij het Diabetes Fonds kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing.

Verplichtingen uit hoofde van operationele leasing worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de staat van baten en lasten over de looptijd van het contract.

Toelichting op de balans en staat van baten en lasten

Op pagina 36 tot en met 40 volgt een toelichting op de balans en van pagina 40 tot en met 44 op de cijfers uit de staat van baten en lasten. De nummers verwijzen naar het referentienummer in de balans en de staat van baten en lasten.

Toelichting op de balans

In het kort

Het balanstotaal is met € 730.697 gestegen ten opzichte van 2018. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door de immateriële vaste activa en de vorderingen en overlopende activa. De liquide middelen zijn echter gedaald ten opzichte van 2018. Aan de passiva zijde zijn de subsidieverplichtingen toegenomen met € 406.000. De continuïteitsreserve is gehandhaafd op het niveau van € 2.500.000. De bestemmingsreserve ten behoeve van de doelstellingen is toegenomen met € 273.000.

1. (Im)materiële vaste activa

	Inventaris	Computer- apparatuur	IVA- Software	Kantoor- inventaris	Totaal
	€	€	€	€	
Stand per 1 januari 2019					
Cumulatieve aanschafwaarden	171.030	118.433	118.135	13.753	421.351
Cumulatieve afschrijvingen	-56.687	-109.997	-34.669	-8.640	-209.993
Boekwaarden per 1 januari 2019	114.343	8.436	83.466	5.113	211.358
Mutaties 2019					
Investerings	0	57.974	275.253	3.805	337.032
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	-16.355	-12.605	-34.857	-2.451	-66.268
Saldo	-16.355	45.370	240.395	1.354	270.764
Stand per 31 december 2019					
Cumulatieve aanschafwaarden	171.030	176.407	393.388	17.558	758.383
Cumulatieve afschrijvingen	-73.042	-122.602	-69.526	-11.091	-276.261
Boekwaarden per 31 december 2019	97.988	53.806	323.861	6.467	482.122

De (im)materiële vaste activa worden aangewend in het kader van de bedrijfsvoering. De desinvesteringen betreffen de eliminatie van volledig afgeschreven activa.

Onder de immateriële vaste activa zijn opgenomen de investeringen in software. In 2018/2019 is er geïnvesteerd in een nieuw CRM systeem. In tegenstelling tot voorgaande jaren, waarin software werd afgeschreven in 3 jaar wordt de investering in het nieuwe CRM systeem afgeschreven in 5 jaar. Het CRM systeem betreft een lange termijn investering wat een langere afschrijvingstermijn rechtvaardigt.

2. Financiële vaste activa

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Lening Ipadic t.b.v. onderzoek implanteerbare insulinepomp	79.125	75.000
Vordering St. DON - langlopend deel	600.000	450.000
Huis voor de Gezondheid waarborgsom	139.144	139.144
Stand per 31 december	818.269	664.144
	2019	2018
	€	€
Lening Ipadic		
Stand per 1 januari	75.000	0
Verstrekt	0	75.000
Rentebijdrage	4.125	0
Stand per 31 december	79.125	75.000

3. Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Nalatenschappen	1.631.556	1.047.691
Debiteuren	59.639	10.500
VriendenLoterij	365.388	305.706
Nederlandse Loterij	75.000	50.000
Interest	3.650	4.029
Najaarsmailing/collecte	37.983	3.099
Stichting Don	250.000	150.000
Overige vorderingen	108.683	49.630
Totaal Vorderingen en overlopende activa	2.531.899	1.620.655

De grootste post bestaat uit te ontvangen bedragen uit nalatenschappen. De betaling voor het vierde kwartaal van de loterijen vindt in 2020 plaats en is daarom eind 2019 als nog te vorderen opgenomen.

In de overige vorderingen is een post opgenomen van € 250.000, het kortlopende deel van de vordering op Stichting DON. Dit betreft de jaarlijkse bijdrage van Stichting DON voor de subsidie van een groot gezamenlijk onderzoek. Het langlopende deel van de vordering is opgenomen onder de financiële vaste activa. De overige vorderingen hebben een looptijd van korter dan één jaar.

4. Liquide middelen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Rabobank	4.219.825	3.194.540
ING	1.243.121	121.437
ABN	3.633.404	6.385.792
Kas	637	654
Totaal liquide middelen	9.096.987	9.702.423

Van het totaal aan liquide middelen staat er € 2.755.445 op deposito- en spaarrekeningen. De liquide middelen staan, met uitzondering van een bankgarantie ad € 37.744, ter vrije beschikking aan de stichting, voornamelijk om de reeds toegezegde subsidieverplichtingen van € 7.681.562 te kunnen voldoen.

5. Reserves

	2019	2018
	€	€
Continuïteitsreserve		
Stand per 1 januari	2.500.000	2.500.000
Mutaties	0	0
Stand per 31 december	2.500.000	2.500.000
Bestemmingsreserve t.b.v. de doelstelling		
Stand per 1 januari	1.553.086	1.794.122
Resultaat verdeling	272.995	-241.036
Stand per 31 december	1.826.081	1.553.086
Reserve vruchtgebruik		
Stand per 1 januari	124.640	124.640
Mutaties	0	0
Stand per 31 december	124.640	124.640
Reserve biobank		
Stand per 1 januari	145.000	165.000
Mutaties	0	-20.000
Stand per 31 december	145.000	145.000
Totaal Reserves	4.595.721	4.322.726

Het Diabetes Fonds houdt een aantal reserves aan. De reserves bestaan uit de volgende posten:

- Continuïteitsreserve
- Bestemmingsreserve ten behoeve van de doelbesteding
- Reserve vruchtgebruik
- Reserve biobank

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve heeft als doel de voortgang van de werkzaamheden van het Diabetes Fonds veilig te stellen. De hoogte is gebaseerd op een risicoanalyse, waarin o.a. het risico op derving van inkomsten door overheidsmaatregelen

of veranderend geefgedrag, en verhoging van kosten door onverwachte calamiteiten is meegenomen. De continuïteitsreserve is vastgesteld op € 2.500.000. Hiermee wordt het risico van een maximale éénmalige inkomstendaling van € 2.000.000 in enig jaar gedekt, waardoor de organisatie in staat is de langlopende subsidieprogramma's te blijven uitvoeren. Daarnaast is een bedrag van € 500.000 opgenomen om strategisch te kunnen inzetten voor het geval dat zich een bijzondere kans voordoet die niet uit de reguliere begroting kan worden gefinancierd. De hoogte van de reserve valt binnen de door de Regeling Financieel Beheer Goede Doelen aanbevolen norm. Voor de continuïteitsreserve geldt een maximum van 1,5 maal de jaarlijkse kosten van het Diabetesfonds. De Raad van bestuur en de Raad van Toezicht hebben besloten de continuïteitsreserve ongewijzigd aan te houden.

Bestemmingsreserve ten behoeve van de doelstelling

De bestemmingsreserve ten behoeve van de doelstelling is een tijdelijke reserve en wordt gebruikt om een overschot in enig jaar te bestemmen ten behoeve van de doelstelling in de daaropvolgende jaren. In de meerjarenbegroting van 2016 – 2019 is meegenomen dat deze reserve geheel wordt gebruikt voor de doelstelling. Uit het positieve resultaat 2019 is € 2.500 toegevoegd aan het Hamers Douma fonds en het restant ad € 272.995 is toegevoegd aan deze bestemmingsreserve.

Reserve vruchtgebruik

De baten uit vruchtgebruik worden toegevoegd aan de reserve vruchtgebruik. Dit omdat onduidelijk is wanneer de baten t.g.v. het Diabetes Fonds komen. Deze reserve valt vrij bij beëindiging van het vruchtgebruik

Reserve biobank

Ten behoeve van de biobank en een registratiesysteem is in 2015 een bestemmingsreserve gevormd van € 245.000. In de afgelopen jaren is er reeds € 100.000 besteed. In 2019 hebben er geen bestedingen plaatsgevonden aan dit project, waardoor er nog € 145.000 resteert in deze reserve. De verwachting is dat dit bedrag in 2020 volledig wordt besteed.

6. Bestemmingsfondsen

Bij bestemmingsfondsen is door derden een specifiek bestedingsdoel aan de ter beschikking gestelde financiële middelen gegeven. Dat kan door een Fonds op Naam in te stellen. Dit soort fondsen kunnen bestaan uit een lening en een vermogensbestanddeel. Gezamenlijk zorgen Fondsen op Naam voor financiering van meer onderzoek naar het ontstaan en de genezing van diabetes. Er zijn twee bestemmingsfondsen:

Bestemmingsfondsen	2019	2018
	€	€
Hamers Douma fonds		
Stand per 1 januari	67.500	65.000
Mutaties bij	2.500	2.500
Mutatie af	0	0
Stand per 31 december	70.000	67.500
Biobank		
Stand per 1 januari	0	30.000
Mutaties bij	0	0
Mutatie af	0	-30.000
Stand per 31 december	0	0
Totaal Bestemmingsfondsen	70.000	67.500

7. Subsidieverplichtingen lange termijn

Per 31 december 2019 bedragen de subsidieverplichtingen voor wetenschappelijk onderzoek in totaal € 7.681.562. Het Diabetes Fonds splitst de subsidieverplichtingen in twee categorieën: af te wikkelen na een jaar na de balansdatum (lange termijn) en af te wikkelen binnen een jaar (korte termijn). Op basis van de looptijd van en de voortgang in de afwikkeling van de subsidieverplichtingen is de omvang van de subsidieverplichtingen op lange termijn € 4.502.380. Voor een specificatie van de subsidieverplichtingen en het verloop hiervan wordt verwezen naar het schema onder punt 8 'Subsidieverplichtingen korte termijn'. Van het totaal aan subsidieverplichtingen is de resterende verplichting op de lopende door het Diabetes Fonds (mede)gefinancierde onderzoeken over meer dan vijf jaar nihil.

8. Subsidieverplichtingen korte termijn

Deze subsidieverplichtingen worden binnen een jaar betaald en zijn in totaal € 3.179.182. Voor een specificatie van de lopende subsidieverplichtingen en het verloop hiervan in 2019 wordt verwezen naar onderstaand schema.

Specificatie lopende subsidieverplichtingen

	Openstaand eind 2018	Toegezegd in 2019	Uitbetaald in 2019	Vrijval 2019	Openstaand eind 2019
	€	€	€	€	€
Totaal verplichtingen Onderzoek	7.275.372	3.075.270	2.643.050	-26.030	7.681.562

Verdeling lange en korte termijn verplichtingen

	Openstaand eind 2019	Subsidieverplichting korte termijn	Subsidieverplichting lange termijn
	€	€	€
Totaal verplichtingen Onderzoek	7.681.562	3.179.182	4.502.380

9. Overige kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Crediteuren	345.783	319.743
Kortlopende schulden Fonds op Naam	10.000	10.000
Loonbelasting/Sv/PFZW	59.560	36.939
Nog te betalen bedragen	166.651	156.300
	581.994	522.982

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan één jaar.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

De huurovereenkomst is aangegaan voor de duur van tien jaar.

Looptijd	Jaar	Bedrag
Binnen een jaar	2020	€ 252.563
Tussen de één en vijf jaar	2021-2023	€ 595.025
Meer dan vijf jaar	2024 e.v.	0

Voorwaardelijke verplichtingen

Er waren eind 2019 geen voorwaardelijke toekenningen.

Niet verwerkte rechten

Per einde boekjaar zijn de nalatenschappen met vruchtgebruik met recht op vertering of fidei commis op nihil gewaardeerd. De overige nalatenschappen met vruchtgebruik zijn gewaardeerd conform de richtlijnen RJ650.

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

10. Toelichting op de geworven baten conform RJ650

	Baten van particulieren	Baten van bedrijven	Baten van loterij- organisaties	Baten andere organisaties zonder winststreven
Collecten	1.179.092	1.179.092		
Donateurs en giften	3.321.648	3.204.792	78.656	38.200
Nalatenschappen	1.771.246	1.771.246		
Fondsen op naam	542.500	-		542.500
Samenwerking bedrijven	205.134	-	122.832	82.302
Particuliere acties	429.065	429.065		
Acties van derden	1.704.014	-	1.704.014	
Totaal 2019	9.152.699	6.584.195	201.488	663.002
Totaal 2018	8.592.067	6.017.935	147.760	890.367
Begroting 2019	8.305.000	5.780.000	250.000	650.000

Collecte

De dalende lijn van de laatste jaren is omgebogen naar een kleine stijging van de collecten. De collecteopbrengst is 1,6 procent hoger dan over 2018. De investering in nieuwe vormen van collecteren, online en met een pin-collectebus, heeft daaraan bijgedragen.

Donaties en giften

De inkomsten van donateurs van ruim € 3.321.648, inclusief geoormerkte giften liggen ruim boven de begroting, mede dankzij de media campagnes met RTL en Omroep Max.

Nalatenschappen

De nalatenschappen zijn € 221.246 boven de begroting van € 1.550.000.

Fondsen op naam

We hebben € 542.500 ontvangen uit in totaal vier Fondsen op Naam. Eén van die fondsen is gestart in 2013 en staat op naam van stichting Diabetes Onderzoek Nederland (DON). De inkomsten uit dit fonds investeren we in gezamenlijk onderzoek naar de genezing van diabetes type 1. Dit jaar hebben we gezamenlijk € 1.000.000 hieraan uitgegeven. Hiervan is € 500.000 de bijdrage van Stichting DON, die via het Fonds op Naam loopt.

Samenwerking bedrijven

De inkomsten uit samenwerking bedrijven liggen redelijk in lijn met 2018 en de begroting, mede dankzij een aantal mooie samenwerkingen die zijn aangegaan in 2019. Wel zien we steeds vaker dat bedrijven 'in natura' bijdragen aan de doelstellingen, bv door het faciliteren van bepaalde activiteiten.

Particuliere acties

De inkomsten uit particuliere acties zijn ruim boven de begroting van € 300.000, met name door een heel succesvolle 2e editie van de New York Minimarathon en toename van het aantal particuliere acties op het Diabeatit platform.

Acties van derden

De opbrengsten uit de loterijen (acties van derden) zijn hoger dan begroot en dan 2018.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
VriendenLoterij (VL)			
VL geoormerkte loten	780.605	725.000	647.960
VL extra project CMC	0	0	0
VL ongeormerkte loten	501.741	550.000	537.603
	1.282.346	1.275.000	1.185.563
Via Stichting Loterijacties Volksgezondheid			
Nederlandse loterij	394.357	350.000	323.131
Nabetaling voorgaande jaren	27.311	0	27.311
Totaal Stichting Loterijacties Volksgezondheid	421.668	350.000	350.442
Totaal Inkomsten acties derden	1.704.014	1.625.000	1.536.005
Totaal kosten acties van derden	137.135	137.000	239.136

11. Baten als tegenprestatie voor de levering van producten e/o diensten

Dit bestaat uit de verkoop van Voedingsbrochures, Werkboek Gezonder Leven en Suiker Challenge Magazine.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
baten als tegenprestatie	24.846	-	5.110
Totaal baten als tegenprestatie	24.846	-	5.110

Besteed aan de doelstelling

Algemeen

De directe bestedingen aan de doelstelling zijn € 311.414 lager dan begroot. Dit komt doordat het Diabetes Fonds steeds vaker onderzoek financiert dat dicht bij toepassing is. Dat maakt andere vormen van financieren wenselijk, zodat bij een eventueel (commercieel) succes van de toepassing het Diabetes Fonds een deel van de investering terug kan verdienen en kan investeren in nieuw onderzoek.

Een deel van het budget voor onderzoek in 2019 is daarom in de vorm van een lening gegeven, die in 2020 wordt verstrekt.

12. Wetenschappelijk Onderzoek

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Toekenningen	3.075.270	3.907.000	3.261.024
Directe kosten Onderzoek	58.906	0	36.066
	3.134.176	3.907.000	3.297.090
Doorbelaste uitvoeringskosten t.b.v. Wetenschappelijk Onderzoek	417.151	568.192	436.421
Wetenschappelijk onderzoek	3.551.327	4.475.192	3.733.511
Vrijval Onderzoek projectverplichtingen	-26.030	0	-56.404
Totaal Wetenschappelijk onderzoek	3.525.297	4.475.192	3.677.107

13. Voorlichting algemeen

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Eigen Voorlichtingsprojecten	542.365	260.000	240.784
Kosten campagne	141.976	0	456.716
Doorbelaste FW-kosten t.b.v. voorlichting	764.139	734.000	653.164
Doorbelaste uitvoeringskosten t.b.v. voorlichting	1.503.384	1.482.240	1.527.933
Totaal Voorlichting Algemeen	2.951.864	2.476.240	2.878.597

14. Gezonder leven

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Projectkosten	93.408	270.000	326.927
Totaal Gezonder leven	93.408	270.000	326.927

15. Community Diabetes Type 1

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Projectkosten	76.949	200.000	121.436
Totaal Community	76.949	200.000	121.436

De realisatie 2019 wijkt onder punt 13, 14 en 15 vrij sterk af van de begroting 2019. Reden is dat begin 2019 besloten is te investeren in een zichtbaarheidscampagne in samenwerking met RTL en Tijd voor Max. Met als doel om de impact van diabetes naar het brede publiek duidelijk te maken en daarmee een basis te leggen voor voorlichting over gezonder leven en de community type 1 en ook de bereidheid om te geven te stimuleren.

16. Kosten eigen fondsenwerving en voorlichting

Omdat fondsenwerving en voorlichting steeds nauwer met elkaar verweven zijn, bijvoorbeeld via de website, wordt een deel van de kosten van fondsenwerving doorbelast aan voorlichting. Daarvoor is een reële verdeelsleutel vastgesteld. Met voorlichtingscampagnes en via sociale media verspreiden we kennis uit onderzoek naar onze doelgroepen, maar ook de campagnes hebben een fondsenwervend en voorlichtend karakter.

Het beleid voor fondsenwerving was ook het afgelopen jaar sterk gericht op het verhogen van de efficiency. Niet alleen door het slim combineren van voorlichting, onderzoek en fondsenwerving, maar ook door voortdurend kritisch te kijken naar de lopende projecten. Verder werd aansluiting gezocht bij de speerpunten Gezonder Leven en de Community Diabetes Type 1.

Wervingskosten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Collecte	188.468	210.000	268.136
Donateurs	399.085	343.000	313.522
Nalatenschappen	14.599	30.000	38.100
Campagnes	621.738	800.000	360.588
Overige werving acties derden	137.135	137.000	239.136
Acties vrijwilligers	167.253	85.000	86.846
Subtotaal Wervingskosten	1.528.278	1.605.000	1.306.328
Doorbelasting aan voorlichting	-764.139	-734.000	-653.164
Totale directe wervingskosten	764.139	871.000	653.164
Doorbelaste uitvoeringskosten t.b.v. wervingskosten	576.065	633.040	551.916
Totaal Wervingskosten	1.340.204	1.504.040	1.205.080

De kosten voor campagnes waren in 2019 hoger dan in 2018. Dat was een bewuste keuze en heeft te maken met twee grote mediacampagnes in 2019, die geleid hebben tot een groei van de inkomsten uit donateurs.

Erkenningsregeling

In 2019 heeft het Diabetes Fonds een percentage kosten eigen fondsenwerving ten opzichte van de baten eigen fondsenwerving van 16,2 procent. Dit percentage was 13,8 procent over 2018 en 15,6 procent over 2017. Hiermee is het gemiddeld percentage over de afgelopen 3 jaar 15,2 procent, ruim binnen de norm van 25 procent die de erkenningsregeling van het CBF hanteerde conform RJ650 oud.

17. Kosten Beheer en Administratie

Kosten Beheer en Administratie zijn de kosten die de organisatie maakt in het kader van de interne beheersing en administratievoering en die niet worden toegerekend aan fondsenwerving of de doelstelling. Naast de directe kosten (zoals die van het bestuur en de Raad van Toezicht, de kosten van Planning en Control en verslagleggingskosten) wordt ook een deel van de uitvoeringskosten toegerekend aan Beheer en Administratie. De uitvoeringskosten worden op basis van een reële verdeelsleutel berekend.

Kosten Beheer en Administratie (B&A)	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Bestuurskosten	7.959	17.000	8.534
Planning en control	50.312	39.000	38.213
Verslaglegging	11.619	12.000	10.291
Overige kosten B&A	172.940	122.000	34.089
Doorbelaste uitvoeringskosten t.b.v. B&A	656.467	404.528	563.618
Totaal Kosten beheer en administratie	899.297	594.528	654.745

Het Diabetes Fonds stelt als norm dat de kosten voor Beheer en Administratie maximaal 6,5 procent van de totale lasten mogen zijn. Over 2019 is dit percentage 10,1 procent. In 2018 was dit 7,4 procent. Zowel in 2019 als in 2018 lag het percentage boven de doelstelling. De stijging van de kosten van beheer en administratie wordt voornamelijk veroorzaakt door de kosten die gemaakt zijn in het kader van de verkenning van de samenwerking met Diabetes Vereniging Nederland. Beide partijen hebben een deel van de kosten voor hun rekening genomen.

18. Saldo financiële baten en lasten

De ontvangen rente is hoger dan begroot doordat de rente op lening Ipadic nog niet was opgenomen in de begroting. De bankkosten zijn lager uitgevallen dan begroot, doordat er een nieuw incassocontract is afgesloten.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Ontvangen rente r/c	4.248	5.000	6.124
Ontvangen rente lening	4.125	0	0
Totaal rentebaten	8.373	5.000	6.124
Bankkosten	23.403	31.000	28.969
Saldo financiële baten en lasten	-15.030	-26.000	-22.845

Overige toelichtingen

Lastenverdeling 2019

Volgens de richtlijn moeten de lasten toebedeeld worden aan werving baten, doelstelling en aan Beheer en Administratie. Onderstaand schema geeft deze verdeling weer.

Daaronder staan de kengetallen die betrekking hebben op de besteding in 2019.

De kosten personeel, huisvesting, kantoor en afschrijving zijn via een reële verdeelsleutel opgenomen. De directe kosten zijn rechtstreeks toegerekend en zichtbaar gemaakt.

Lastenverdeling 2019 (bedragen in €)

Bestedingen	Kennis	Gezonder leven	Voorlichting	Community	Wervingskosten	Kosten Beheer en Administratie	Totaal 2019	Budget 2019	2018
Subsidies	3.049.240	0	0	0	0	0	3.049.240	3.150.000	3.204.620
Communicatiekosten:									
- Voorlichtingsactiviteiten	0	93.408	684.341	76.949	0	0	854.698	850.000	1.145.863
- Publiciteit en communicatie	0	0	764.139		764.139	0	1.528.278	1.000.000	1.306.328
Uitvoeringskosten:									
Personeelskosten	328.653		1.184.441		453.853	517.199	2.484.146	2.220.000	2.415.029
Huisvesting	24.975		90.009		34.490	39.303	188.777	245.000	242.361
Kantoor- en algemene kosten	54.756		197.336		75.615	86.168	413.875	350.000	371.461
Afschrijving en rente	8.767		31.598		12.107	13.797	66.269	85.000	51.038
Directe kosten	58.906					242.830	301.736	75.000	127.192
Totale kosten	3.525.297	93.408	2.951.864	76.949	1.340.204	899.297	8.887.019	7.975.000	8.863.892
% Wervingskosten tov totale baten							14,6%	20,5%	14,0%
% Besteding doelstelling tov totale baten							72,4%	89,3%	81,5%
% Besteding doelstelling tov totale lasten							74,8%	78,0%	79,0%
% Kosten Beheer en Administratie tov totale lasten							10,1%	7,5%	7,4%

Uitvoeringskosten

Personeelskosten

De gemiddelde personeelsbezetting over 2019 bedroeg 28,9 FTE (2018: 29,7 FTE). De gemiddelde salariskosten per FTE bedroeg € 47.768 (2018: € 48.227). Het aantal medewerkers werkzaam buiten Nederland is nihil. De kosten voor personeel zijn lager dan begroot door een daling van het aantal FTE. Deze daling in FTE is deels opgevangen door inzet van tijdelijke- en uitzendkrachten, mede i.v.m. de mogelijke samenwerking met de DVN. Daarnaast zijn de kosten voor uitzendkrachten en tijdelijk personeel gestegen door inzet op diverse projecten.

Directiebezoldiging

De algemeen directeur valt onder de algemene arbeidsvoorwaarden van het Diabetes Fonds. Het jaarsalaris van de algemeen directeur valt met een BSD score van 425 in functiegroep H binnen de bandbreedte van de GDN-beloningsregeling.

Directiebezoldiging

Naam	J.W.M. Dessing
Functie	Algemeen directeur
Dienstverband	
Looptijd	Onbepaald
Uren	40 uur
Parttime %	90%
Periode	1/1/2019 - 31/12/2019
Bezoldiging	
Bruto loon	€ 98.311
Vakantiegeld	€ 7.955
Totaal jaarinkomen	€ 106.266
Sociale lasten (werkgever deel)	€ 11.878
Belastbare vergoedingen	-
Pensioenlasten (werkgever deel)	€ 13.585
Totaal bezoldiging 2019	€ 131.729
Totaal bezoldiging 2018	€ 137.607
Totaal bezoldiging 2017	€ 144.995

Hiermee valt de directeur onder het maximum van € 121.708. Aan de algemeen directeur zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn lager uitgevallen dan 2018 en begroot voor 2019. Dat werd mede veroorzaakt doordat een van de onderhuurders op de vloer meer kantoorruimte ging huren. Het Diabetes Fonds verhuurde ook in 2019 een deel van de ruimte aan 4 onderhuurders. Een deel van de ruimte wordt als flexplekken verhuurd, voor partijen die projectmatig uitbreiding nodig hebben. Sinds 2019 hanteert het Huis voor de Gezondheid een andere verdeling van de huurkosten en de doorbelaste kantoorkosten (gerubriceerd onder de overige kantoorkosten), hierdoor is een verschuiving ontstaan tussen deze twee posten.

Kantoor en algemene kosten en afschrijving

De kantoorkosten komen in 2019 hoger uit dan de begroting en ook hoger dan in 2018. Zoals reeds benoemd onder de huisvestingskosten heeft er een verschuiving plaatsgevonden tussen de huurkosten en de doorbelaste kantoorkosten vanuit het Huis voor de Gezondheid. De kosten voor ICT-beheer zijn veel lager uitgevallen dan begroot door samenwerking met andere organisaties binnen het Huis voor de Gezondheid op het gebied van ICT.

De afschrijvingen zijn in 2019 hoger dan in 2018, doordat er is geïnvesteerd in een nieuw CRM systeem.

Uitvoeringskosten

Personeelskosten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
	€	€	€
Salarissen	1.459.939	1.505.000	1.555.176
Sociale lasten	278.646	346.000	294.309
Pensioenpremie	179.937	196.000	185.459
Reiskosten	77.519	56.000	65.054
Uitzendkrachten/tijdelijk personeel	387.389	78.000	215.493
Overige personeelskosten (incl. opleidingen)	100.719	204.000	99.538
Totaal Personeelskosten	2.484.149	2.385.000	2.415.029
Huisvestingskosten			
Huur	170.349	241.600	229.200
Schoonmaak	4.259	7.800	7.701
Overige huisvestingskosten	14.169	5.600	5.460
Totaal Huisvestingskosten	188.777	255.000	242.361
Kantoor en algemene kosten			
ICT-beheer	174.328	211.000	241.934
Overige kantoorkosten	197.046	129.500	100.483
Algemene kosten	42.502	27.500	29.044
Totaal Kantoor en algemene kosten	413.876	368.000	371.461
Afschrijving			
Totaal Afschrijvingskosten	66.268	80.000	51.039
Totale uitvoeringskosten te verdelen	3.153.070	3.088.000	3.079.890

Verschillenanalyse staat van baten en lasten (SBL) versus begroting 2019

	sbl	Begroting	Vershil
	€	€	€
BATEN			
Baten eigen fondsenwerving			
Collecte	1.179.092	1.050.000	129.092
Donateurs en giften	3.321.650	3.050.000	271.650
Nalatenschappen	1.771.246	1.550.000	221.246
Fondsen op naam	542.500	530.000	12.500
Samenwerking bedrijven	205.134	200.000	5.134
Particuliere acties	429.065	300.000	129.065
Totaal baten eigen fondsenwerving	7.448.687	6.680.000	768.687
Baten uit acties van derden	1.704.014	1.625.000	79.014
Subsidie van overheden	0	0	0
Rentebaten en baten uit beleggingen	-15.030	-26.000	10.970
Overige baten	24.846	0	24.846
Som der baten	9.162.517	8.279.000	883.517
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Kennis	3.525.297	4.475.192	-949.895
Voorlichting	2.951.865	2.476.240	475.625
Gezonder leven	93.408	270.000	-176.592
Community Type 1	76.949	200.000	-123.051
Totaal doelbesteding	6.647.519	7.421.432	-773.913
Kosten eigen fondsenwerving	1.203.071	1.367.040	-163.969
Overige wervingskosten	137.135	137.000	135
Kosten beheer en administratie	899.297	563.528	335.769
Som der lasten	8.887.022	9.489.000	-601.978
Resultaat voor resultaatbestemming	275.495	-1.210.000	1.485.495

Toelichting

Het Diabetes Fonds laat een positief saldo van baten en lasten zien van € 275.495. Er was een negatief saldo van baten en lasten begroot van € 1.210.000. Dat het saldo van baten en lasten een stuk lager is uitgevallen dan begroot is vooral te danken aan de hogere baten. Met name de baten uit donateurs en giften, nalatenschappen en particuliere acties zijn hoger dan begroot. Daarnaast zijn de bestedingen aan doelstellingen ruim € 700.000 lager dan oorspronkelijk begroot. Dat wordt veroorzaakt door de eerder genoemde lening, die niet als besteding aan de doelstelling wordt opgenomen maar in 2020 op de balans wordt opgenomen.

De kosten eigen fondsenwerving zijn ongeveer € 160.000 lager dan begroot, dit komt doordat de kosten voor campagnes lager zijn uitgevallen dan oorspronkelijk was begroot. De kosten van beheer en administratie zijn gestegen ten opzichte van de begroting, met name door de kosten in het kader van de samenwerking met Diabetes Vereniging Nederland.

Voorstel bestemming resultaat

Een deel van de opbrengsten van het Hamers Douma Fonds wordt, conform afspraak, toegevoegd aan het fonds.

Reserves	€
Continuïteitsreserve	0
Bestemmingsreserve t.b.v. de doelstelling	199.469
Reserve biobank	0
Fondsen	
Fondsen op Naam	2.500
Bestemmingsfonds biobank	0
Bestemmingsfonds kunstalvleesklier	0
	201.969

Gebeurtenissen na balansdatum

Het uitbreken van het coronavirus en de preventieve maatregelen genomen door de overheid zorgen voor grote economische onzekerheid op tenminste de korte termijn en waarschijnlijk ook de langere termijn. De ontwikkelingen zijn op dit moment echter zeer onzeker en onderhevig aan veranderingen. Aangezien deze situatie niet kon worden voorzien op balansdatum is de eventuele impact hiervan op de organisatie niet verwerkt in de cijfers van de jaarrekening per 31 december 2019. Gegeven de hoge mate van onzekerheid over de ontwikkeling van de coronacrisis is het ook niet mogelijk een redelijke schatting te geven van de impact hiervan op het Diabetes Fonds.

De in 2020 uitgebroken wereldwijde coronacrisis raakt de hele samenleving en dus ook het Diabetes Fonds. In maart 2020 is met de hoogste prioriteit een continuïteits- en liquiditeitsanalyse uitgevoerd. Hierbij is een inschatting gemaakt van de gevolgen van deze pandemie op onze organisatie. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan de gevolgen voor de inkomsten en de activiteiten.

De crisis beperkt een deel van de mogelijkheden van het Diabetes Fonds om gelden te werven, in het bijzonder geldt dat voor huis-aan-huis werving van donateurs, werving van vrijwilligers voor de collecte en de organisatie van acties en evenementen. De omvang van het effect hangt samen met de duur van de maatregelen genomen door de overheid en is derhalve onzeker. Dat geldt ook voor de geefbereidheid van donateurs. De doorlooptijd van onderzoeken waaraan Diabetes Fonds bijdraagt of wenst bij te dragen kan ook beïnvloed worden door de huidige situatie. Hierdoor kunnen de kosten van deze onderzoeken toenemen. Ook bestaat de mogelijkheid dat het Diabetes Fonds bepaalde subsidies pas op een later moment zal verstrekken. Uitgevoerde scenario-analyses waarbij met deze effecten rekening wordt gehouden passen vooralsnog binnen de financiële uitgangspositie zoals blijkt uit de jaarrekening 2019, waaronder de omvang van de beschikbare reserves en de liquide middelen. Uiteraard vraagt de situatie voortdurende monitoring in het nieuwe boekjaar.

Opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgemaakt d.d. 22 april 2020 ten kantore van het Diabetes Fonds op het Stationsplein 139 te Amersfoort.

Vaststelling en goedkeuring

De jaarrekening 2019 is door de Raad van Toezicht goedgekeurd in de vergadering van 22 april 2020 en diezelfde dag vastgesteld door de Raad van Bestuur.

Accountantsverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de raad van toezicht van stichting Diabetes Fonds

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2019

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening voor het jaar geëindigd op 31 december 2019 van stichting Diabetes Fonds te Amersfoort gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de reserves en fondsen van stichting Diabetes Fonds per 31 december 2019 en van het saldo van baten en lasten over 2019 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de staat van baten en lasten over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van stichting Diabetes Fonds zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

BENADRIUKING VAN DE INSCHATTING VAN DE GEVOLGEN VAN DE CORONA-CRISIS

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel "Gebeurtenissen na balansdatum" zoals opgenomen in de toelichting op de jaarrekening waarin het bestuur van de stichting toelicht wat haar inschatting is ten aanzien van de gevolgen van de Corona-crisis op de stichting.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

ACCOUNTANTS - BELASTINGADVISEURS - MANAGEMENT CONSULTANTS
WILHELMINA TOWER, DELFLANDLAAN 1 - POSTBUS 7266 - 1007 JG AMSTERDAM
TEL: 088 27 72 400 - FAX: 088 277 2245 - amsterdam.audit@mazars.nl

MAZARS N.V.
STATUTAIR GEVESTIGD TE ROTTERDAM (KvK ROTTERDAM NR. 24389296)

MvZ/111776/KeM

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van toezicht over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Amsterdam, 22 april 2020

MAZARS N.V.

Origineel was getekend door drs. M.G.W. Quaadvlieg RA AA MBA

Colofon

Diabetes Fonds
Stationsplein 139
3818 LE Amersfoort
(033) 462 20 55

www.diabetesfonds.nl
info@diabetesfonds.nl
[@diabetesfonds](https://twitter.com/diabetesfonds)
facebook.com/diabetesfonds

Redactie Çigdem Gökmen Yaka
Eindredactie Elles Rozing
Vormgeving def., Amsterdam

Diabetes
Fonds